

**OCENA STANU SANITARNEGO
I SYTUACJA EPIDEMIOLOGICZNA
POWIATU JAROCIŃSKIEGO
W ROKU 2023**

PAŃSTWOWY POWIATOWY INSPEKTOR SANITARNY W JAROCINIE

Jarocin 2024

SPIS TREŚCI

WSTĘP	3
I. SYTUACJA EPIDEMIOLOGICZNA W ZAKRESIE CHOROÓB ZAKAŹNYCH..	4
II. ZAOPATRZENIE I JAKOŚĆ WODY PRZEZNACZONEJ DO SPOŻYCIA	13
III. STAN SANITARNY OBIEKTÓW UŻYTECZNOŚCI PUBLICZNEJ	16
IV. WARUNKI SANITARNO-HIGIENICZNE ŚRODOWISKA PRACY.....	19
V. WARUNKI SANITARNO-HIGIENICZNE W SZKOŁACH I INNYCH PLACÓWKACH OŚWIATOWO-WYCHOWAWCZYCH	30
VI. STAN SANITARNY OBIEKTÓW ŻYWNOŚCI I ŻYWIENIA	40
VII. DZIAŁALNOŚĆ Z ZAKRESU OŚWIATY ZDROWOTNEJ I PROMOCJI ZDROWIA.....	48
VIII. ZAPOBIEGAWCZY NADZÓR SANITARNY	61
IX. DZIAŁALNOŚĆ LABORATORIUM MIKROBIOLOGII I PARAZYTOLOGII	63
ZAKOŃCZENIE	64

WSTĘP

Państwowa Inspekcja Sanitarna jest powołana do realizacji zadań z zakresu zdrowia publicznego, w celu ochrony zdrowia ludzkiego przed niekorzystnym wpływem szkodliwości i uciążliwości środowiskowych, a także zapobiegania powstawaniu chorób, w tym chorób zakaźnych i zawodowych.

Zadania określone w przepisach prawa, w szczególności w ustawie z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (t.j. Dz. U. z 2023 poz. 338, z późn. zm.) na terenie powiatu jarocińskiego realizuje Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Jarocinie.

W 2023 r. Powiatowa Stacja Sanitarно-Epidemiologiczna w Jarocinie wykonywała zadania zgodnie z „Planem zasadniczych zadań na 2023 rok” oraz przeprowadzała kontrole w związku z działaniami akcyjnymi, na podstawie otrzymanych zgłoszeń i wytycznych.

Realizowano różnorodne działania edukacyjno-informacyjne na rzecz umacniania zdrowia jednostki oraz całego społeczeństwa powiatu jarocińskiego.

W działalności laboratoryjnej jak i w działalności kontrolnej doskonalono wdrożone systemy zarządzania zgodnie z normami PN-EN ISO/IEC 17025:2018-02 „Ogólne wymagania dotyczące kompetencji laboratoriów badawczych i wzorujących” i PN-EN ISO/IEC 17020:2012 „Ogólne kryteria działania różnych rodzajów jednostek inspekcyjnych”, gwarantując uzyskanie wiarygodnych wyników badań i kontroli, jak również skuteczną realizację zaplanowanych celów w obszarze zdrowia ludzkiego.

Realizowano system ciągłego podnoszenia poziomu kształcenia pracowników.

W 2023 r. współpracowano z Wielkopolskim Państwowym Wojewódzkim Inspektorem Sanitarnym, Wielkopolskim Urzędem Wojewódzkim w Poznaniu, Inspekcją Weterynaryjną, Starostwem Powiatowym, Urzędami Miast i Gmin, Powiatowym Inspektorem Nadzoru Budowlanego, Komendą Powiatową Państwowej Straży Pożarnej, Komendą Powiatową Policji, Nadleśnictwem w Jarocinie, Wielkopolską Izbą Rolniczą w Poznaniu, Kuratorium Oświaty w Poznaniu, Gazetą Jarocińską, Gazetą Japik, serwisem gazety internetowej.

W przedkładanej ocenie ujęto sytuację epidemiologiczną w zakresie chorób zakaźnych, zawodowych oraz wyniki nadzoru sanitarnego prowadzonego przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Jarocinie.

Prezentowane w niniejszym opracowaniu dane liczbowe pochodzą ze sprawozdań statystycznych za rok 2023 realizowanych w ramach programu badań statystycznych.

I. SYTUACJA EPIDEMIOLOGICZNA W ZAKRESIE CHOROÓB ZAKAŹNYCH

I.1. Choroby, szerzące się drogą pokarmową

W roku 2023, tak jak w latach ubiegłych, sytuacja epidemiologiczna w zakresie chorób szerzących się drogą pokarmową kształtowała się pomyślnie. Nie zanotowano żadnego zachorowania na **dur brzuszny**. Nie odnotowano również żadnego zachorowania na **dury rzekome**.

W 2023 r. zarejestrowano wzrost zatruc pokarmowych wywołanych pałeczką *Salmonella* - **5** (wsp. zap. 7,14) w roku **2022 do 13** przypadków (wsp. zap. 18,61) w roku **2023**. Wszystkie przypadki potwierdzono laboratoryjnie. Zachorowania wystąpiły na terenie wsi (7 przypadków) i w mieście (6 przypadków). Dotyczyły one w **7** przypadkach kobiet, a w **6** przypadkach mężczyzn.

W **12** przypadkach zachorowanie wywołała pałeczka *Salmonella enteritidis*, a w 1 przypadku *Salmonella species*.

W roku sprawozdawczym 2023 nie zarejestrowano zachorowań na **czerwonkę**.

W 2023 r., tak samo jak w roku 2022, nie zarejestrowano żadnego przypadku zachorowań wywołanych przez *Escherichia coli enteropatogenną*.

Odnotowano nieznaczny spadek zachorowań wywołanych przez *Clostridium difficile* z **31** (wsp. zap. 44,22) w 2022 r. do **30** (wsp. zap. 42,94) w 2023 r. Zachorowania dotyczyły **13** kobiet i **17** mężczyzn.

Zarejestrowano znaczny spadek wirusowych zakażeń jelitowych wywołanych przez *Rotawirusy* z **68** przypadków (wsp. zap. 96,99) w roku 2022 do **5** przypadków (wsp. zap. 7,16) w 2023 r. Zachorowania dotyczyły **2** dziewcząt i **3** chłopców. Wystąpiły one w **3** przypadkach na wsi, a w **2** w mieście. Zarejestrowano spadek zachorowań na *Norowirusy* z **24** przypadków (wsp. zap. 34,23) w roku 2022 do **16** przypadków (wsp. zap. 22,9) w 2023 r. Zachorowania dotyczyły **7** kobiet i **9** mężczyzn.

Liczba zachorowań wywołanych przez *Adenowirusy* spadła z **16** przypadków (wsp. zap. 22,82) w 2022 r. do **6** przypadków (wsp. zap. 8,59) w 2023 r. Zachorowania wystąpiły w mieście (**4** przypadki) oraz na wsi (**2** przypadki) i dotyczyły **2** dziewczynek oraz **4** chłopców.

W porównaniu z rokiem ubiegłym zanotowano spadek zachorowań na **biegunki u dzieci do lat 2** i zarejestrowano ich w 2022 r. ogółem **6** (wsk. zap. 8,56), natomiast w roku 2023 zarejestrowano **2** przypadki (wsk. zap. 2,86).

W 2023 r. **2** (wsk. zap. 2,86) przypadki zachorowań na **biegunki do lat 2** poddano hospitalizacji.

W roku 2023 nie zarejestrowano żadnego zachorowania na **WZW A**.

W 2023 r., tak jak w latach ubiegłych, nie zanotowano żadnego zatrucia pokarmowego wywołanego **enterotoksyną gronkowcową, toksyną botulinową, grzybami, jersiniozą**.

I.2. Ogniska zachorowań

W roku 2023 na terenie powiatu jarocińskiego odnotowano jedno ognisko zatrucia pokarmowego wywołanego pałeczką Salmonelli. Zarejestrowano w sumie 6 przypadków zachorowań na Salmonellę enteritidis z czego 3 przypadki dotyczyły chłopców, a 3 dziewcząt.

Zarejestrowano natomiast **16 ognisk** zachorowań, których czynnikiem etiologicznym była *Varicella*. Ogniska **ospy wietrznej** wystąpiły w **12** przedszkolach z czego **8** znajdowało się na terenie miast, a **4** na wsi. Pozostałe ogniska wystąpiły w szkołach podstawowych - 2 w mieście oraz 2 na wsi.

W ogniskach chorowało **118** dzieci do lat **14-tu**. Żaden przypadek z ogółu zachorowań nie został poddany hospitalizacji. Wszystkie zachorowania zakończyły się wyzdrowieniem.

I.3. Choroby w zakresie, których prowadzi się szczepienia ochronne

Sytuacja epidemiologiczna chorób przeciwko, którym prowadzi się szczepienia ochronne, tak jak w latach ubiegłych, kształtowała się dość pomyślnie.

W roku 2023 nie zanotowano żadnego zachorowania na **tężec, ostre porażenie wiotkie, krztusiec** oraz **odrę**. Zarejestrowano natomiast **1 zachorowanie na różyczkę**, które dotyczyło chłopca mieszkającego na wsi. Dziecko jest w trakcie szczepień (szczepionka – MMR).

W roku 2023 zarejestrowano tak jak w roku ubiegłym 4 zachorowania na **wirusowe zapalenie wątroby typu B** (wsp. zap. 5,73). Wyżej wymienione zachorowania w 2023 r. zakwalifikowano jako – **4** przypadki przewlekłe. Zachorowania dotyczyły **3** kobiet i **1** mężczyzny. Osoby te zamieszkiwały następująco – **1** osoba w mieście, **3** osoby na wsi. Osoby nie były szczepione i nie były narażone zawodowo.

W roku 2023 odnotowano 1 przypadek **nagminnego zapalenia przyusznic**, natomiast w roku 2022 nie zarejestrowano **żadnego** przypadku.

I. 4. Neuroinfekcje, choroba meningokokowa

W roku 2023, tak jak i w roku poprzednim, nie odnotowano żadnego przypadku bakteryjnego zapalenia opon mózgowych.

I.5. Choroby odzwierzęce

Sytuacja epidemiologiczna chorób odzwierzęcych na terenie powiatu kształtowała się pomyślnie. Tak jak w latach ubiegłych nie zanotowano zachorowań na **włośnicę, leptospirozę oraz wściekliznę**.

W okresie sprawozdawczym nie odnotowano zmian w zachorowaniach na **boreliozę**. Zarówno w 2023 r. jak i w 2022 r., zarejestrowano 13 przypadków (wsp. zap. 18,61). Dotyczyły one **9** kobiet i **4** mężczyzn. Większą liczbę zachorowań odnotowano na wsi – **9** niż w mieście (**4**).

I.6. Inne choroby zakaźne

W roku 2023 odnotowano 1 (wsp. zap. 1,43) zakażenie spowodowane **kampylobakteriozami**. Natomiast nie odnotowano żadnych **zakażeń enterokrwotocznymi szczepami E. coli**.

W porównaniu z rokiem ubiegłym nie odnotowano zmian zachorowań na **wirusowe zapalenie wątroby typu C**:

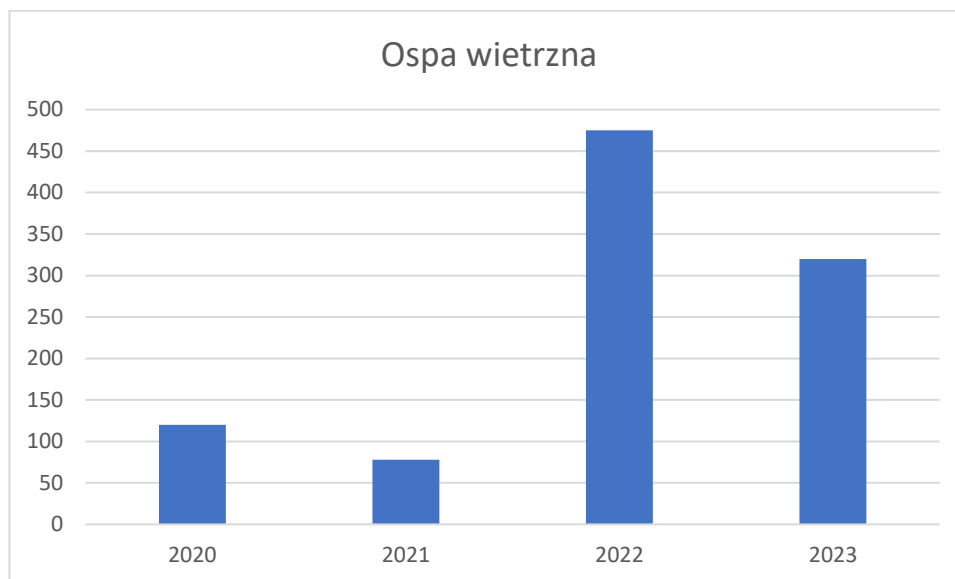
- w 2022 r. **6** przypadków (wsp. zap. 8,56),
- w 2023 r. **6** przypadków (wsp. zap. 8,59).

Wszystkie przypadki zakwalifikowano jako przewlekłe. W 2023 r. zachorowania dotyczyły **4** kobiet i **2** mężczyzn, z czego **2** osoby mieszkały na terenie miasta, a **4** na wsi. W 2023 r. nie odnotowano zachorowań na chorobę **Creutzfeldta-Jakoba**.

W roku sprawozdawczym w porównaniu z rokiem ubiegłym zanotowano znaczny spadek zachorowań na **ospę wietrzną** z **475** (wsp. zap. 677,50) zachorowań w roku 2022 do **320** przypadków (wsp. zap. 458,05) w 2023 r. Sezonowy wzrost zachorowań przypadł na miesiące: kwiecień, maj, czerwiec. Zachorowania te występowały zarówno w miastach (128 przypadki) jak i na wsiach (192 przypadków). Chorowało **174** mężczyzn i **146** kobiet.

Najwięcej zachorowań przypadało na grupy wiekowe:

GRUPY WIEKOWE	LICZBA PRZYPADKÓW
1-4	124
5-9	129

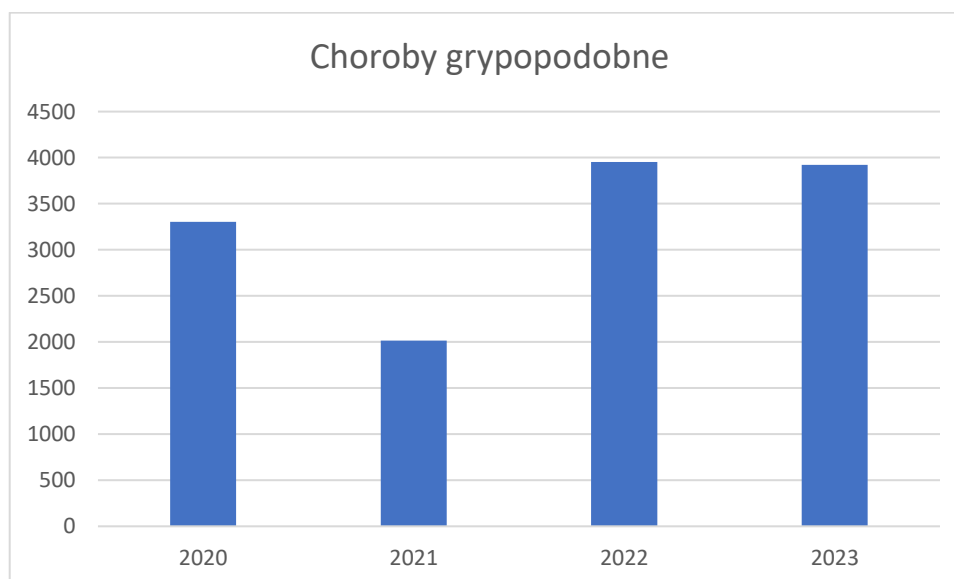

Rys. Nr 1 Zachorowania na ospę wietrzną w latach 2020-2023

W 2023 r. zanotowano **spadek zakażeń HIV** - zarejestrowano **1** przypadek (wsp. zap. 1,43), natomiast w ubiegłym roku, **zarejestrowano 2** przypadki (wsp. zap. 2,85).

Ponadto w roku 2023 zarejestrowano 3922 zachorowania grypopodobne (wsp. zap. 5613,92), a w 2022 r. zarejestrowano 3952 zachorowania (wsp. zap. 5656,87).

Grupy wiekowe	Rok 2020	Rok 2021	Rok 2022	Rok 2023
0-4	894	921	1426	869
5-14	715	335	828	763
15-64	1645	649	1443	1920
65 <	250	109	255	370
Ogółem:	3504	2014	3952	3922

Rys. Nr 2 Liczba zachorowań na przypadki grypopodobne z podziałem na grupy wiekowe w latach 2020-2023.

Liczba zachorowań na **płonicę w 2023 r.** znacznie wzrosła w stosunku do roku poprzedniego:

- w 2023 r. **33** przypadki (wsp. zap.47,24),
- w 2022 r. **2** przypadki (wsp. zap. 2,85).

W okresie sprawozdawczym odnotowano nieznaczny spadek zachorowań na różę:

- w 2023 r. **2** przypadki (wsp. zap. 2,86),
- w 2022 r. **3** przypadki (wsp. zap. 4,28).

I.7. Gruźlica

W okresie sprawozdawczym zarejestrowano **6** przypadków (wsp. zap. 8,59) zachorowań na **gruźlicę**. W roku **2022** odnotowano **7** przypadków (wsp. zap. 9,99).

I.8. Choroby przenoszone drogą płciową

W 2023 r. nie zarejestrowano zachorowań na **kiłę wczesną**, ale zarejestrowano **2** przypadki (wsp. zap. 2,86) jako inną postać **kiły nieokreślonej**. Oba zachorowania wystąpiły na terenie wsi. Dotyczyły one **2** mężczyzn, z czego jeden przypadek był hospitalizowany.

I.9. Zapobieganie wściekliznie

W 2023 r. na terenie powiatu jarocińskiego zarejestrowano **76** przypadków (wsp. zap. 5,73) styczności i narażenia na wściekliznę, z czego **4** osoby zostały zaszczepione przeciwko wściekliznie.

I.10. SARS-CoV-2

W powiecie jarocińskim w roku **2023** odnotowano **205** osób (wsp. zap. 293,44) chorych na COVID-19, w tym **53** osoby zostały hospitalizowane, a **147** osób zostało zaszczepionych. W 2023 r. nie zarejestrowano żadnego przypadku śmiertelnego, którego przyczyną był wirus SARS-CoV-2.

Pracownicy pionu epidemiologii w 2023 r. przeprowadzili ogółem **356** wywiadów oraz dochodzeń epidemiologicznych związanych z chorobami zakaźnymi.

Tab. Nr 1 Zachorowania na choroby zakaźne w powiecie jarocińskim w latach 2022 -2023.

Lp.	Kod wg ICD-10	Jednostka chorobowa	2022		2023		
			l. zachorowań	zapadalność	l. zachorowań	zapadalność	
0	1	2					
1	A00	Cholera	0	0	0	0	
2	A01.0	Dur brzuszny	0	0	0	0	
3	A01.1-3	Dury rzekome A, B, C	0	0	0	0	
4	A02.0	Salmonelozy	zatrucia pokarmowe	5	7,13	13	18,61
5	A02.1		posocznica	0	0	0	0
6	A02.2-8		inne zakażenia pozajelitowe	0	0	1	1,43
7	A03	Czerwonka bakteryjna (szigelozja)	0	0	0	0	
8	A04.0-2	Inne bakteryjne zakażenia jelitowe (ogółem)	wywołane przez <i>E. coli</i> biegunkotwórczą	1	1,43	1	1,43
9	A04.3		wywołane przez <i>E. coli</i> enterokrwotoczną (werotoksyczną)	0	0	0	0
10	A04.4		wywołane przez <i>E. coli</i> inną i BNO	1	1,43	1	1,43
11	A04.5		wywołane przez <i>Campylobacter</i>	0	0	1	1,43
12	A04.6		wywołane przez <i>Yersinia enterocolitica</i> lub <i>pseudotuberculosis</i>	0	0	0	0
13	A04.7		wywołane przez <i>Clostridium difficile</i>	31	44,22	30	42,94
14	A04.7-8		inne określone	1	1,43	0	0
15	A04.9		nie określone	0	0	0	0
16	A04		Inne bakteryjne zakażenia jelitowe u dzieci do lat 2	1	1,43	0	0
17	A05.0	Inne bakteryjne zatrucia pokarmowe(ogółem)	gronkowcowe	0	0	0	0
18	A05.1		jadem kiełbasianym (botulizm)	0	0	0	0
19	A05.2		wywołane przez <i>Cl. perfringens</i>	0	0	0	0
20	A05.3-8		inne określone	0	0	0	0
21	A05.9		nie określone	0	0	0	0
22	A05	Inne bakteryjne zatrucia pokarmowe u dzieci do lat 2	0	0	0	0	
23	A07.1	Lamblioza (giardioza)	1	1,43	0	0	
24	A07.2	Kryptosporidioza	0	0	0	0	
25	A08.0	Wirusowe i inne określone zakażenia jelitowe (ogółem)	wywołane przez rotawirusy	68	96,99	5	7,16
26	A08.1		wywołane przez norowirusy	24	34,23	16	22,90
27	A08.2-3		inne określone	15	21,39	6	8,59
28	A08.4		nie określone	24	34,23	16	22,9
29	A08.0-4	Wirusowe zakażenia jelitowe u dzieci do lat 2	61	87,00	22	31,49	
30	A09	Biegunka i zapalenie żołądkowo-jelitowe BNO, o prawdopodobnie zakaźnym pochodzeniu	ogółem	14	19,97	11	15,75
31			w tym u dzieci do lat 2	6	8,56	2	2,86
32	A20	Dżuma	0	0	0	0	
33	A21	Tularemia	0	0	0	0	
34	A22	Wąglik	0	0	0	0	
35	A23	Brucelozja: nowe zachorowania	0	0	0	0	
36	A24.0	Nosacizna	0	0	0	0	
37	A27	Leptospiroza	0	0	0	0	
38	A28.2	Jersinioza pozajelitowa	0	0	0	0	
39	A31	Mikobakteriozy - inne i BNO	0	0	0	0	
40	A32	Listerioza	0	0	0	0	
41	A33-35	Tężec	ogółem	0	0	0	0
42	A33		noworodków	0	0	0	0
43	A36	Błonica	0	0	0	0	
44	A37	Krzusiec	0	0	0	0	
45	A38	Płonica (szkarlatyna)	2	2,85	33	47,24	
46	A39	Choroba meningokokowa, inwazyjna	ogółem	0	0	0	0
47	A39.0;A39.8		zapalenie opon mózgowych i/lub mózgu	0	0	0	0
48	A39.1-4		posocznica	0	0	0	0
49	A39.5-9	inna określona i nie określona	0	0	0	0	
50	wym. niżej	Choroba wywołana przez <i>Streptococcus pyogenes</i> , inwazyjna	ogółem	3	4,28	2	2,86
51	A46		róża	3	4,28	2	2,86
52	A48.3		zespół wstrząsu toksycznego	0	0	0	0
53	B95.0/O85		gorączka pługowa	0	0	0	0
54	B95.0/(...)	inna określona i nie określona	0	0	0	0	
55	A48.1	Legionelloza	choroba legionistów	0	0	1	1,43
56	A48.2		gorączka z Pontiac	0	0	0	0
57	A50	Kiła	wrodzona i noworodków	0	0	0	0
58	A51		wczesna	0	0	0	0
59	A52		późna	0	0	0	0
60	A53		inne postaci kiły i kiła nieokreślona	2	2,85	2	2,86
61	A54	Rzeżączka	0	0	0	0	
62	A55	Ziarnica weneryczna wywołana przez Chlamydie	0	0	0	0	
63	A56	Inne choroby przenoszone drogą płciową wywołane przez Chlamydie	0	0	1	1,43	
64	A69.2	Borelioza z Lyme	ogółem	13	18,54	12	17,18
65			neuroborelioza	0	0	1	1,43
66	A70	Ornitozy (zakażenia <i>Chlamydia psittaci</i>)	0	0	0	0	
67	A75	Dur wysypkowy	0	0	0	0	
68	A78	Gorączka Q	0	0	0	0	

69	A77; A79	Gośćnica płamista i inne riketsjozy		0	0	0	0
70	A80.1-2,4		wywołane dzikim wirusem	0	0	0	0
71	A80.0,3-8	Poliomyelitis	wyw. wirusem pochodzenia szczepionkowego	0	0	0	0
72	—	Ostre porażenia wiotkie u dzieci w wieku 0-14 lat		0	0	0	0
73	A81.0	Encefalopatie gąbczaste	choroba Creutzfeldta-Jakoba (CJD)	0	0	0	0
74	A81.0		wariant choroby Creutzfeldta-Jakoba (vCJD)	0	0	0	0
75	A81		inne i nie określone	0	0	0	0
76	A82	Wścieklizna		0	0	0	0
77	Z20.3/Z24.2	Styczność i narażenie na wściekliznę / potrzeba szczepień		8	11,41	4	5,73
78	A84	Kleszczowe zapalenie mózgu		0	0	0	0
79	B00.4	Inne wirusowe zapalenie mózgu	opryszczkowe	1	1,43	0	0
80	A81.1;A83;A85; B02.0		inne określone	0	0	0	0
81	A86		nie określone	0	0	0	0
82	—		w innych chorobach objętych MZ-56	0	0	0	0
83	A87.0	Wirusowe zapalenie opon mózgowych	enterowirusowe	0	0	0	0
84	B00.3		opryszczkowe	0	0	0	0
85	A87.1-9;B02.1		inne określone i nie określone	0	0	1	1,43
86	—		w innych chorobach objętych MZ-56	0	0	0	0
87	A90-1	Gośćnica denga (klasyczna lub krwotoczna)		0	0	0	0
88	A92.0	choroba wywołana przez wirus Chikungunya		0	0	0	0
89	A92.3	Gośćnica zachodniego Nilu		0	0	0	0
90	I92.8	Choroba wywołana przez wirus Zika		0	0	0	0
91	A95	Żółta gośćnica		0	0	0	0
92	A96.2;A98.3-4	Wirusowe gośćniczki krwotoczne	Ebola, Marburg, Lassa	0	0	0	0
93	A92.0;A96.0-1,8-9;A98.0-2,5-8;A99		inne określone i nie określone	0	0	0	0
94	A98.5	Choroba wywołana przez hantawirusy		0	0	0	0
95	B01	Ospa wietrzna		475	677,50	320	458,05
96	B03	Ospa prawdziwa		0	0	0	0
97	B05	Odra		0	0	0	0
98	B06	Różyczka		0	0	1	1,43
99	B08.8	Pryszczycza		0	0	0	0
100	B15	Wirusowe zapalenie wątroby	typu A	2	2,85	0	0
101	B16		typu B - ostre	0	0	0	0
102	B18.0-1		typu B - przewlekłe i BNO	4	5,71	4	5,73
103	B17.1		typu C-ostre -ogółem	0	0	0	0
104	B17.1		typu C: wg definicji UE	0	0	0	0
105	B18.2		typu C- przewlekłe i BNO	6	8,56	6	8,59
106	B17.0,2-8;B18.8-9;B19		inne i nie określone	1	1,43	0	0
107	B20-B24	AIDS-Zespół nabytego upośledzenia odporności		1	1,43	1	1,43
108	Z21	Nowo wykryte zakażenia HIV		2	2,85	1	1,43
109	B26	Świnka (nagminne zapalenie przyusznic)		0	0	1	1,43
110	B50-B54	Malaria (zimnica)		0	0	0	0
111	B67	Bąblowica (echinokokoza)		0	0	0	0
112	B69	Wągrzyca (cysticerkoza)		0	0	0	0
113	B75	Włośnica		0	0	0	0
114	wym. niżej	Choroba wywołana przez <i>Streptococcus pneumoniae</i> , inwazyjna	ogółem	0	0	0	0
115	B95.3/G04.2;G00.1		zapalenie opon mózgowych i/ lub mózgu	0	0	0	0
116	A40.3		posocznicza	0	0	0	0
117	B95.3/(...)		inna określona i nie określona	0	0	0	0
118	B96.2/D59.3		Zespół hemolityczno-mocznicy w przebiegu zak. <i>E. coli</i>		0	0	0
119	wym. niżej	Choroba wywołana przez <i>Haemophilus influenzae</i> , inwazyjna	ogółem	0	0	1	1,43
120	B96.3/G04.2;G00.0		zapalenie opon mózgowych i/ lub mózgu	0	0	0	0
121	A41.3		posocznicza	0	0	1	1,43
122	B96.3/(...)		inna określona i nie określona	0	0	0	0
123	G01;G04.2;G05.0;	Bakteryjne zapalenie opon mózgowych i/lub mózgu	w innych chorobach objętych MZ-56	0	0	0	0
124	G00.2-8;G04.2		inne określone	0	0	0	0
125	G00.9;G04.2		inne, nie określone	0	0	0	0
126	G03	Zapalenie opon mózgowych inne i nie określone		0	0	0	0
127	G04.0,8-9	Zapalenie mózgu inne i nie określone		0	0	1	1,43
128	J09	Grypa ptaków typu A/H5 lub A/H5N1 u ludzi		0	0	0	0
129	J10-J11	Grypa	ogółem	0	0	4	5,73
130			u dzieci w wieku 0-14 lat		0	0	2
131	P35.0	Wrodzone choroby wirusowe	różyczka wrodzona	0	0	0	0
132			Choroba wywołana przez wirus Zika		0	0	0
133	P35.1-9		inne określone i nie określone	0	0	0	0
134	P37.1	Inne wrodzone zakażenia i choroby pasożytnicze	toksoplazmoza	0	0	0	0
135	P37.2		listerioza	0	0	0	0
136	P37.3-9		inne określone i nie określone	0	0	0	0
137	U04	SARS-Zespół ostrej niewydolności oddechowej		0	0	0	0
138	T60	Zatrucia pestycydami - ostre		0	0	0	0
139	T61	Zatrucia naturalnie toksycznymi substancjami spożywanymi	ryby, skorupiaki i inne produkty morza	0	0	0	0
140	T62.0		grzyby	0	0	0	0

141	T62.1-2	jako pokarm	jagody i inne części roślin	0	0	0	0
142	T64	Ostre zatrucia żywnością skażoną biologicznie i/lub chemicznie	mikotoksyny	0	0	0	0
143	—		dioksyny	0	0	0	0
144	—		polichlorowane bifenyle	0	0	0	0
145	—		inne określone i nie określone	0	0	0	0
146	—	Zakażenie SARS-CoV-2 (COVID-19)		2717	3879,38	205	293,44

I.11. Szczepienia ochronne

Szczepienia ochronne na terenie powiatu jarocińskiego prowadzono zgodnie z obowiązującym Programem Szczepień Ochronnych i terminami w nim ustalonymi, jednak w ostatnich latach wzrosła liczba braków w stanie zaszczepienia w związku z okresowymi i stałymi przeciwwskazaniami lekarskimi oraz wskazaniami do ich odroczenia. Coraz większa liczba osób uchylających się od wykonania obowiązku szczepień ochronnych, aktywność ruchów anty/szczepionkowych, kształtowanie przez rodziców niewłaściwych opinii na temat szczepień, powoływanie się na niewiarygodne źródła informacji niezgodne ze znajomością aktualnej wiedzy (chaos medialny), wpływ środowisk propagujących medycynę alternatywną, wcześniejszy niepożądany odczyn poszczepienny u dziecka, a także coraz częstsze migracje ludności (podróże i pobyt za granicą), spowodowały dość znaczne utrudnienia w realizacji obowiązującego Programu Szczepień Ochronnych, czego skutkiem jest zaniżony procent zaszczepienia. Niemalże znaczenie w braku realizacji szczepień bądź ich opóźnienia, miał fakt wystąpienia w kraju w latach 2020 – 2022 epidemii SARS-CoV-2 i związana z nią sytuacja epidemiologiczna, która spowodowała dość istotne zakłócenia organizacyjne.

W 2023 r. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Jarocinie wystawił osobom uchylającym się od obowiązku wykonania szczepień ochronnych 132 wezwania, 6 pism informujących oraz 22 upomnienia. PPIS w Jarocinie wystąpił z 32 wnioskami do Wojewody Wielkopolskiego z prośbą o wszczęcie egzekucji.

W 2023 r. odnotowano ogółem 2 niepożądane odczyny poszczepienne (NOP), które wystąpiły po szczepieniu przeciwko odrze, śwince, różyczce, ospie wietrznej oraz błonicy, tężcowi, krztuścowi i poliomyelitis i były o charakterze łagodnym. W powiecie jarocińskim ogólny stan zaszczepienia w roku sprawozdawczym kształtuje się w granicach: 95,0-98,0 %.

I.12. Podsumowanie:

1. W roku 2023 zachorowania w zakresie chorób szerzących się drogą pokarmową kształtowały się na wyższym poziomie w stosunku do roku poprzedniego.
2. Nie zanotowano żadnego zachorowania na dur brzuszny oraz dury rzekome. Odnotowano wzrost poziomu zapadalności na zatrucia pokarmowe wywołane pałeczką *Salmonella*

- z 7,13 w 2022 r. do 18,61 w 2023 r. oraz znaczny spadek zachorowań na *Rotawirusy* z 96,99 w 2022 r. do 7,16 w 2023 r.
3. Zapadalność na większość chorób zakaźnych kształtowała się na podobnym poziomie jak w roku ubiegłym. W przypadku **ospy wietrznej** odnotowano spadek zapadalności z 677,50 w roku 2022 do 458,05 w roku 2023. Zarejestrowano niewielki spadek w przypadku **boreliozy** z 18,54 w 2022 r. do 17,18 w 2023 r. Znaczący wzrost nastąpił w przypadku **plonicy**, gdzie odnotowano zapadalność z 2,85 w 2022 r. do 47,24 w 2023 r. Zapadalność na **różę** nieznacznie spadła z poziomu 4,28 w 2022 r. do 2,86 w 2023 r.
4. W okresie sprawozdawczym zaistniała sytuacja, która dotyczyła krótkiego terminu ważności szczepionki: Imovax Polio. Spowodowało to niewielkie zakłócenia organizacyjne. Ponadto, coraz większa liczba osób uchylających się od wykonania obowiązku szczepień ochronnych, aktywność ruchów anty/szczepionkowych, kształtowanie przez rodziców niewłaściwych opinii na temat szczepień, powoływanie się na niewiarygodne źródła informacji niezgodne ze znajomością aktualnej wiedzy (chaos medialny), wpływ środowisk propagujących medycynę alternatywną, wcześniejszy niepożądany odczyn poszczepienny u dziecka, a także coraz częstsze migracje ludności (podróże i pobyt za granicą), spowodowały dość znaczne utrudnienia w realizacji obowiązującego Programu Szczepień Ochronnych, czego skutkiem jest zaniżony procent zaszczepienia. Niemalże znaczenie w opóźnieniu bądź braku realizacji szczepień ma również uwaga w obowiązującym Kalendarzu Szczepień Ochronnych „po ukończeniu roku życia”.

II. ZAOPATRZENIE I JAKOŚĆ WODY PRZEZNACZONEJ DO SPOŻYCIA

II. 1. Zaopatrzenie ludności w wodę do spożycia

Mieszkańcy powiatu jarocińskiego w 2023 r. zaopatrywani byli przez 17 wodociągów o różnej wielkości oraz 1 podmiot zaopatrujący w wodę zakład produkcyjny ZPOW Kotlin:

W miastach:

- 1 wodociąg o produkcji wody od 1000-10000 m³/d:

wodociąg Jarocin - zasilany jest z 6 ujęć wodnych zlokalizowanych w Jarocinie, Wilkowyi, Witaszycach, Stefanowie, Potarzycy i Kątach,

- 1 wodociąg o produkcji wody od 100-1000 m³/d:

wodociąg Jaraczewo zasilany z jednego ujęcia wody, które zlokalizowane jest w Jaraczewie.

Na wsiach:

- 15 wodociągów o produkcji wody od 100-1000 m³/d:

wodociągi: Góra, Nosków, Rusko, Kurcew, Magnuszewice, Wyszki, Wola Książęca, Kamień, Komorze, Lubinia Mała, Raszewy, Stęgosz, Pawłowice, Podlesie, Kotlin SKR.

- Inne podmioty zaopatrujące w wodę - 1 wodociąg ZPOW Kotlin, który zaopatruje w wodę tylko zakład produkcyjny ZPOW Kotlin.

Wszystkie strefy bezpośrednie ujęć wody posiadają oznakowanie, ogrodzenie, zabezpieczone opłotowaniem i bramami strefy ochrony bezpośredniej. Siatki i ogrodzenia utrzymane w dobrym stanie technicznym.

Ujęcia wody i stacje uzdatniania wody w Jarocinie przy ul. Poznańskiej 26e, Stefanowie i Wilkowyi na podstawie decyzji Wojewody Wielkopolskiego umieszczone zostały w ewidencji obiektów i urządzeń podlegających obowiązkowej ochronie Wojewody Wielkopolskiego. W związku z tym opracowany został dla nich „Plan ochrony” uzgodniony z Komendantem Wojewódzkim Policji. Sygnały alarmowe oraz interwencje z nimi związane monitorowane są przez Agencję Ochrony w oparciu o umowę.

Stacje uzdatniania wody, dla których opracowany został „Plan ochrony” (tj. Jarocin, ul. Poznańska 26e, Wilkowyja, Stefanów) zlokalizowane są na ogrodzonych terenach. Bramy w ogrodzeniach zabezpieczone są atestowanymi kłódkami, a drzwi zamkami. Zewnętrzne pokrywy studni głębinowych posiadają zabezpieczenia w postaci atestowanych kłódek oraz czujek elektromagnetycznych (kontraktonów), z których sygnał przekazywany jest do agencji ochrony. Na zewnątrz budynków zamontowano kamery, a w pomieszczeniach czujki ruchu oraz kontraktony na drzwiach.

W przypadku pozostałych ujęć tj. Witaszyce, Kąty, Potarzyca budynki stacji znajdują się na ogrodzonych terenach. Bramy wjazdowe oraz zewnętrzne pokrywy studni głębinowych zabezpieczone są atestowanymi kłódkami, a drzwi zamkami.

Studnie znajdujące się poza terenami stacji uzdatniania wody zabezpieczone są przed dostępem osób nieupoważnionych (kłódkami) i są ogrodzone.

W gminie Kotlin, w gminie Jaraczewo i w gminie Żerków stacje uzdatniania wody są ogrodzone, bramy wjazdowe zamykane na kłódki. Instalacja alarmowa budynków stacji podłączona jest do komórki alarmowej pracownika urzędu, tj. konserwatora. Dodatkowo prowadzony jest monitoring objazdowy. Studnie są zabezpieczone i zamykane na kłódki.

Przeprowadzono 127 kontroli (20 kontroli sanitarnych i 107 kontroli poborowych). Stan sanitarno-techniczny wodociągów oceniono jako dobry.

II.2. Ocena jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi

Z wody wyprodukowanej przez w/w wodociągi korzysta łącznie 69 862 mieszkańców powiatu jarocińskiego. Ogółem pobrano do badań 154 próby wody (w ramach monitoringu kontrolnego – 93 próby, w ramach monitoringu przeglądowego – 20 prób oraz w ramach nadzoru – 41 prób). W 2023 r. stwierdzono niewielkie przekroczenia, które nie miały istotnego znaczenia zdrowotnego dla ludzi i po wykonaniu odpowiednich działań przez właścicieli wodociągów zostały usunięte.

Przekroczenia wystąpiły w wodociągach: Pawłowice, Kurcew, Magnuszewice, Wyszki, ZPOW Kotlin oraz w Woli Książęcej. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Jarocinie w roku 2023 wydał komunikat o złej jakości wody do spożycia pod względem mikrobiologicznym dostarczanej z wodociągu Wola Książęca. W ramach kontroli wewnętrznej oraz urzędowej prowadzony był stały monitoring wody, ponadto właściciel wodociągu prowadził prace naprawcze, co doprowadziło jakość wody dostarczanej z wodociągu w Woli Książęcej do wymagań określonych w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi. (Dz. U. 2017 r. poz. 2294 ze zm.). W roku 2021 Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Jarocinie wydał decyzję o warunkowej przydatności wody do spożycia z wodociągu Jaraczewo (stwierdzono przekroczenia barwy, żelaza i mętności). W 2022 r. decyzja została przedłużona do końca grudnia 2023 r. Pracownicy Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Jarocinie prowadzą monitoring wody w ramach kontroli urzędowej i Komunalny Zakład Budżetowy w Jaraczewie w ramach kontroli wewnętrznej. Obecnie jakość wody dostarczanej z wodociągu Jaraczewo ulega poprawie.

Tab. Nr 1 Tabela podsumowująca grupę wodociągów zbiorowego zaopatrzenia w wodę w powiecie jarocińskim

Wodociągi		Liczba próbek		Liczba urządzeń dostarczających wodę			Liczba ludności zaopatrywanej w wodę (w tys.)	
		zbadanych ogółem	nie odpowiadających	odpowiadających wymaganiom	nie odpowiadająca wymaganiom		odpowiadająca wymaganiom	nie odpowiadających
					razem	razem		
100-1000	16	119	6	16	0	0	25762	0
1000-10000	1	30	0	1	0	0	44100	0
Inne podmioty zaopatrujące w wodę	1	5	0	1	0	0	Woda tylko doprowadzona jest na teren zakładu ZPOW Kotlin	0
Razem	18	154	6	18	0	0	69862	0

Na terenie powiatu jarocińskiego znajduje się Laboratorium Badawcze Przedsiębiorstwa Wodociągów i Kanalizacji sp. z o. o. w Jarocinie zlokalizowane w Cielczy, przy ul. Gajówka 1, zatwierdzone przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Jarocinie, które prowadzi wewnętrzny monitoring kontrolny jakości wody.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Jarocinie wydał 54 decyzje, w tym:

- 38 decyzji – ocen o przydatności wody do spożycia przez ludzi,
- 1 decyzję administracyjną dotyczącą zatwierdzenia laboratorium badawczego w Jarocinie,
- 15 decyzji (ocen) o jakości wody do spożycia – przydatności wody do spożycia na podstawie kontroli wewnętrznej (badań prób wody) w masarni, ubojni, przetwórni ryb oraz w mleczarni,

zgodnie z rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017 r. poz. 2294 ze zm.).

II. 3. Podsumowanie:

1. Mieszkańcy powiatu jarocińskiego zaopatrywani są w wodę do spożycia właściwej jakości za wyjątkiem mieszkańców zaopatrywanych przez wodociąg Jaraczewo, gdzie została wydana decyzja o warunkowej przydatności wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi.
2. W 2023 r. odnotowano krótkotrwałe przestoje w dostawie wody, które nie wpłynęły na jakość produkowanej wody.
3. Współpraca z przedsiębiorstwami i właścicielami wodociągów oraz wykonywanie badań wody w stałych punktach w ramach kontroli wewnętrznej prowadzi do szybkiej poprawy jakości wody do spożycia.

III. STAN SANITARNY OBIEKTÓW UŻYTECZNOŚCI PUBLICZNEJ

III. 1. Domy opieki społecznej

Pod nadzorem Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Jarocinie jest Dom Pomocy Społecznej w Raszewach i Dom Pomocy Społecznej im. Marii Kaczyńskiej w Kotlinie. Domy Pomocy Społecznej są przystosowane dla osób niepełnosprawnych (dźwigi, podjazdy, łazienki).

W 2023 r. przeprowadzono 2 kontrole sanitarne. W jednym Domu Pomocy Społecznej, pobrano 4 próby wody w kierunku *Legionella* sp., w ramach kontroli wewnętrznej – 2 próby kwestionowane. W związku z przekroczeniami natychmiastowo wdrożono działania naprawcze polegające na dezynfekowaniu poprzez dozowanie stabilizowanego dwutlenku chloru (Clorius2) oraz systematycznym przegrzewaniu systemu ciepłej wody przez dyrekcję Domu Pomocy Społecznej. W ramach kontroli wewnętrznej pobrano próby wody ciepłej w kierunku *Legionella* sp. do badań. Wyniki badań wody niekwestionowane.

III. 2. Hotele, motele i inne obiekty, w których świadczone są usługi hotelarskie

Na terenie powiatu znajduje się 5 hoteli oraz 12 innych obiektów świadczących usługi hotelarskie. W 2023 r. przeprowadzono 5 kontroli w hotelach oraz 4 kontrole w innych obiektach świadczących usługi hotelarskie. We wszystkich obiektach stwierdzono prawidłowy stan sanitarno-techniczny. Wszystkie obiekty podłączone do sieci wodociągowo-kanalizacyjnej. Odpady komunalne składowane w pojemnikach pedałowycy wyłożonych workami foliowymi, po wypełnieniu opróżniane do kontenerów, wywożonych przez firmy specjalistyczne. Obiekty posiadają magazyny białizny czystej, ilość białizny czystej wystarczająca, białizna brudna składowana w workach foliowych w wydzielonym miejscu. Białizna prana w pralniach własnych lub usługowo. Ilość środków myjąco-dezynfekcyjnych, sprzętu porządkowego oraz ilość pościeli i ręczników wystarczająca. Dezynfekcja kołder, materacy oraz deratyzacja i dezynsekcja wykonywana raz w roku lub w zależności od potrzeb. W pomieszczeniach w/w obiektów jest przestrzegana ustawa z 9 listopada 1995 r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 700).

W 2023 r. w jednym hotelu pobrano do badań w ramach kontroli wewnętrznej 5 prób wody ciepłej w kierunku *Legionella* sp. (3 próby wody kwestionowane, 2 próby wody niekwestionowane). Właściciel obiektu podjął natychmiast działania naprawcze polegające na podgrzaniu wody do temperatury 70°C w całej sieci wody ciepłej następnie spuszczo wodę

i ponownie podgrzano do temperatury 70°C. W ramach kontroli wewnętrznej ponownie pobrano próby wody ciepłej w kierunku Legionella sp. – wyniki badań wody niekwestionowane.

III. 3. Zakłady fryzjerskie, kosmetyczne, tatuażu, odnowy biologicznej oraz inne zakłady, w których są świadczone łącznie więcej niż jedna z w/w usług

Pod nadzorem w 2023 r. były 162 obiekty należące do tej grupy. Przeprowadzono 47 kontroli, które nie wykazały uchybień sanitarno-technicznych.

Odpady niebezpieczne w w/w obiektach składowane są w atestowanych szczelnych pojemnikach, jednorazowych, prawidłowo oznakowanych, przechowywane w urządzeniach chłodniczych wyposażonych w termometr, następnie zabierane przez firmy specjalistyczne, posiadające zezwolenia na odbiór i transport odpadów niebezpiecznych.

W przedmiotowych obiektach wykonuje się proces dezynfekcji i sterylizacji narzędzi wielokrotnego użytku, o wysokim poziomie skuteczności, z zastosowaniem preparatów wykazujących działanie sporobójcze. Część zakładów zleca przeprowadzanie sterylizacji narzędzi firmom zewnętrznym (zakładom opieki zdrowotnej) lub posiada własne autoklawy. Podczas przeprowadzania kontroli pracownicy inspekcji sanitarnej informowali właścicieli zakładów, że osoby podejmujące czynności, w trakcie wykonywania, których dochodzi do naruszenia ciągłości tkanek ludzkich, są obowiązane do wdrożenia i stosowania procedur zapewniających ochronę przed zakażeniami oraz chorobami zakaźnymi.

III. 4. Ustępy publiczne

Na terenie powiatu jarocińskiego znajdują się 3 obiekty tego typu: w Jarocinie, Żerkowie i Jaraczewie. W roku 2023 r. skontrolowano wszystkie 3 w/w obiekty.

III. 5. Baseny

Trzy baseny kąpielowe w Jarocinie i 1 basen kąpielowy w Żerkowie zaopatrywane są w wodę odpowiednio z wodociągu w Jarocinie oraz z wodociągu w Pawłowicach.

W okresie od czerwca do sierpnia funkcjonują dwa baseny odkryte.

W roku 2023 przeprowadzono 6 kontroli sanitarnych oraz 13 kontroli poborowych powyższych obiektów. Pobrano do badania 58 prób wody (w kierunku zanieczyszczeń bakteriologicznych – 32, fizykochemicznych – 6, fizykochemicznych plus bakteriologicznych – 20). Badania nie wykazały przekroczeń, za wyjątkiem jednego basenu krytego, gdzie wystąpiły chwilowe przekroczenia mikrobiologiczne (Liczba Pseudomonas aeruginosa

i ogólna liczba mikroorganizmów w 36°C) oraz fizykochemiczne (mętność i indeks nadmanganianowy). Natychmiast wprowadzono system naprawczy przez zarządzającego pływalnią. W związku z powyższym Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Jarocinie niezwłocznie wydał 2 decyzje administracyjne w miesiącu lipcu i październiku, nakazując zarządcy basenu wprowadzić zakaz kąpieli do czasu okazania pozytywnych wyników badań wody wykonanych przez akredytowane laboratorium. Po działaniach naprawczych woda spełniała wymagania mikrobiologiczne i fizykochemiczne.

III. 6. Podsumowanie:

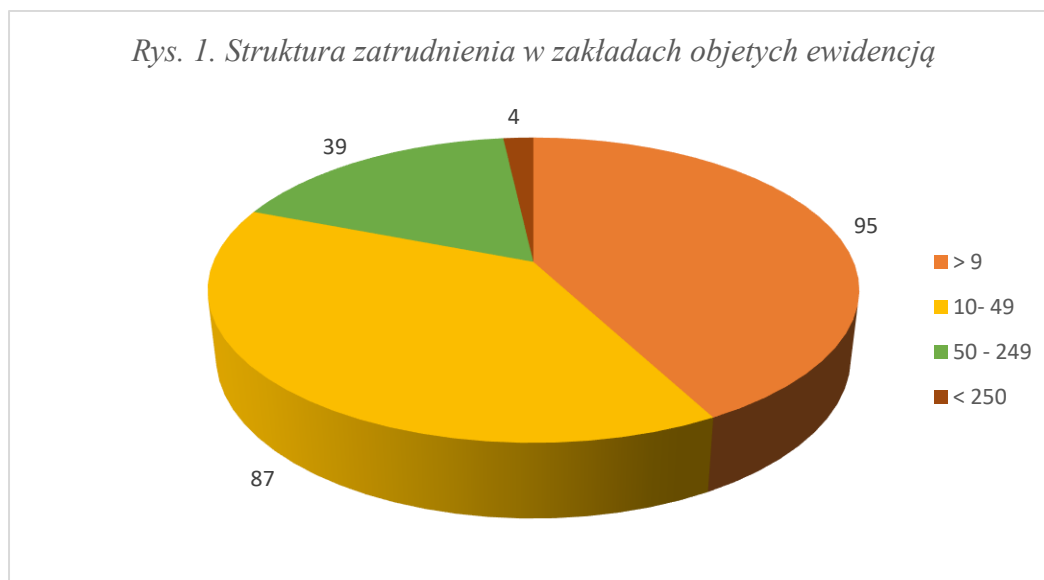
1. Stan sanitarny obiektów użyteczności publicznej ulega systematycznej poprawie, dotyczy to przede wszystkim zakładów fryzjerskich, kosmetycznych i odnowy biologicznej.
2. W trakcie kontroli stwierdzono przestrzeganie zapisów ustawy o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych. W obiektach są oznakowania o zakazie palenia zgodnie z ustawą z dnia 9 listopada 1995 r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 700).
3. W okresie od 01.01.2023 r. do 31.12.2023 r. pracownicy Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Jarocinie brali udział w 31 ekshumacjach. Ekshumacje przeprowadzają firmy specjalistyczne. Transport zwłok i szczątków ludzkich odbywa się odpowiednimi środkami transportu.
4. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Jarocinie wydał: 45 decyzji na przeprowadzenie ekshumacji i transport zwłok oraz szczątków ludzkich oraz wydał 1 decyzję na wywóz zwłok z Polski do Mołdawii.

IV. WARUNKI SANITARNO-HIGIENICZNE ŚRODOWISKA PRACY

Założeniem głównych kierunków działania higieny pracy w 2023 r. było eliminowanie zagrożeń stwarzanych przez środki zastępcze i nowe substancje psychoaktywne oraz sprawowanie nadzoru nad nowymi substancjami psychoaktywnymi, a także substancjami chemicznymi, ich mieszaninami, produktami biobójczymi, detergentami i prekursorami narkotyków kat. 2 i 3 oraz ochrona zdrowia pracowników przed niekorzystnym oddziaływaniem szkodliwych i uciążliwych czynników występujących w miejscu pracy poprzez nadzór nad warunkami zdrowotnymi środowiska pracy.

IV.1. Struktura zatrudnienia

Na koniec 2023 r. w ewidencji higieny pracy zarejestrowanych było 225 zakładów pracy, które zatrudniały 8546 pracowników. Największą liczbę stanowiły zakłady małe, zatrudniające do 50 pracowników, stanowiące 80,88% wszystkich zewidencjonowanych obiektów. Duże przedsiębiorstwa, zatrudniające od 50 do 250 i więcej pracowników, stanowiły 19,11% ogółu.

W 2023 r. skontrolowano 97 zakładów pracy, co stanowi 43,11% wszystkich zakładów w ewidencji.

IV.2. Kontrole w ramach nadzoru środowiska pracy

W 2023 r. przeprowadzono 112 kontroli sanitarnych oraz 4 dochodzenia w związku z prowadzonym postępowaniem w sprawie chorób zawodowych.

Na podstawie przeprowadzanych kontroli w zakładach pracy i w związku ze stwierdzeniem nieprawidłowości wydano 19 decyzji administracyjnych, zawierających 61 nakazów/obowiązków, w zakresie:

- przeprowadzenia pomiarów czynników szkodliwych i uciążliwych dla zdrowia w środowisku pracy (stężenie pyłu, stężenie substancji chemicznych, natężenie hałasu),
- opracowania oceny ryzyka zawodowego,
- obniżenia stężenia pyłu i substancji chemicznych na stanowiskach pracy,
- w zakresie substancji chemicznych i ich mieszanin,
- w zakresie produktów biobójczych,
- dotyczących poprawy warunków pracy (dostosowania do określonych wymagań zaplecza socjalnego dla pracowników).

IV.3. Narażenie na czynniki szkodliwe dla zdrowia

W ewidencji higieny pracy zarejestrowane są 32 zakłady, w których występują przekroczenia normatywów higienicznych czynników szkodliwych dla zdrowia na stanowiskach pracy.

Tab. 1 Występujące czynniki szkodliwe w zakładach pracy

Liczba zakładów pracy w ewidencji, w których stwierdzono przekroczenia NDS i NDN	Liczba pracowników pracujących w przekroczeniach			
	NDS/NDN ogółem*	NDS czynników chemicznych	NDS pyłów	NDN czynników fizycznych (hałas i drgania mechaniczne)
32	434	21	15	430

*pracownik liczony jeden raz – może być narażony na więcej niż jeden czynnik

W 2023 r. skontrolowano 15 zakładów pracy, w których stwierdzono przekroczenia najwyższych dopuszczalnych stężeń i natężeń czynników szkodliwych dla zdrowia. Są to zakłady, w których stwierdza się przede wszystkim przekroczenie najwyższego dopuszczalnego natężenia hałasu. Jednakże, zmiany normatywów higienicznych w zakresie stężenia pyłów mąki i drewna spowodowały, że więcej osób narażonych jest również na te czynniki.

Podczas przeprowadzania czynności kontrolnych sprawdzano, czy pracownicy narażeni na działanie czynników szkodliwych poinformowani są o stwierdzonych przekroczeniach, czy wyposażeni są w atestowane, odpowiednio dobrane środki ochrony indywidualnej, zwracano

uwagę na stosowanie tych środków, sprawdzano czy miejsca pracy oznakowane są znakami nakazującymi stosowanie ochron indywidualnych.

Wydano 3 decyzje administracyjne, dotyczące obniżenia stężenia pyłu lub substancji chemicznych.

Największy problem stanowi praca w narażeniu na hałas, w przekroczeniach NDN hałasu pracuje 430 pracowników. W celu zabezpieczenia pracowników przed negatywnym oddziaływaniem hałasu polecano konsekwentnie przestrzegać przepisów, zwłaszcza w zakresie stosowania przez pracowników indywidualnych ochron słuchu, które są z reguły jedynym realnym rozwiązaniem istniejącego problemu walki z hałasem. Informowano pracodawców o konieczności przeprowadzania badań audiometrycznych, mających na celu wczesne wykrycie ubytków słuchu i zapobiegnięciu chorobie zawodowej. W przypadkach, gdy uniknięcie lub wyeliminowanie narażenia jest niemożliwe za pomocą środków technicznych i organizacyjnych, zobowiązywano pracodawców do przeprowadzania regularnych pomiarów środowiska pracy. Prowadzony monitoring badań omówionych wyżej zagrożeń zawodowych pozwala na bieżącą identyfikację tych czynników oraz ocenę stopnia narażenia, a także zapewnienia pracownikom atestowanych i odpowiednio dobranych ochronników słuchu.

Fot. 1 Rodzaje środków ochrony słuchu

IV.4. Czynniki rakotwórcze i mutagenne w środowisku pracy

W PSSE figurują obecnie 42 zakłady, w których pracownicy mają kontakt z substancjami chemicznymi i ich mieszaninami, czynnikami lub procesami technologicznymi o działaniu rakotwórczym lub mutagennym w środowisku pracy.

Skontrolowano 18 podmiotów, w których przeprowadzono 20 kontroli.

Tab. 2 Czynniki rakotwórcze – dane wg ewidencji zakładów

Nazwa czynnika	Ilość zakładów pracy w ewidencji	Ilość osób ekspozowanych			Ilość osób narażonych			Ilość skontrolowanych zakładów pracy	Ilość kontroli
		ogółem	K	M	ogółem	K	M		
Prace związane z narażeniem na pyły drewna	25	204	17	187	10	0	10	12	14
Prace związane z narażeniem na krzemionkę krystaliczną – frakcję respirabilną powstającą w trakcie pracy	3	18	0	18	0	0	0	2	2
Azbest	1	1	0	1	0	0	0	1	1
chromian potasu, Fenoloftaleina 1 %, Acetaldehyd	1	5	4	1	0	0	0	0	0
Promieniowanie jonizujące	1	106	24	9	0	0	0	1	1
Formaldehyd			65	8	0	0	0		
Benzen	1	3	0	3	0	0	0	0	0
Prace związane z narażeniem przez skórę na działanie olejów mineralnych użytych wcześniej w silnikach spalinowych wewnętrznego spalania w celu smarowania i schładzania części ruchomych silnika	5	29	0	29	0	0	0	1	1
Prace związane z narażeniem na spaliny emitowane z silników Diesla	4	16	0	16	0	0	0		
Tetrachloroeten	1	3	0	3	0	0	0	1	1
RAZEM	42	382	110	272	10	0	10	18	20

W 2023 r. w ramach prowadzonych działań kontrolnych oraz edukacyjnych w zakresie przygotowania pracodawców pod kątem przestrzegania przepisów i zasad bezpieczeństwa i higieny pracy podczas prac związanych z usuwaniem bądź zabezpieczeniem wyrobów zawierających azbest przeprowadzono 1 kontrolę w tym zakresie.

Na terenie działalności PSSE Jarocin funkcjonuje obecnie 1 firma posiadająca uprawnienia do usuwania i transportu wyrobów zawierających azbest. Z uzyskanych informacji wynika, że pracodawca osobiście zajmuje się jedynie transportem (w ograniczonym zakresie) zdemontowanych płyt azbestowych. Demontażem zajmują się inne, zewnętrzne firmy.

W 2023 r. otrzymano 2 zgłoszenia dotyczące wyłącznie odbioru azbestu z różnych miejscowości położonych na terenie Gminy Kotlin i Jarocin. Zgłoszenia dokonały firmy zewnętrzne, które nie mają siedziby na terenie powiatu jarocińskiego.

W 2023 r. w ramach prowadzonego nadzoru nad stanem higieniczno-sanitarnym w zakładach pogrzebowych oraz warunkami pracy i oceną narażenia zawodowego pracowników zatrudnionych w ww. zakładach skontrolowano 1 obiekt.

W ewidencji PSSE w Jarocinie figurują 3 zakłady pogrzebowe. W 1 przypadku, w dalszym ciągu, toczy się postępowanie administracyjne wszczęte w 2021 r. w zakresie zorganizowania właściwych, zgodnych z przepisami, pomieszczeń higieniczno-sanitarnych dla zatrudnionych pracowników. 1 obiekt został skontrolowany w 2022 r.

IV.5. Czynniki biologiczne w środowisku pracy

W ewidencji PSSE w Jarocinie figuruje 68 zakładów pracy, w których pracownicy są potencjalnie ekspozowani na szkodliwe czynniki biologiczne, zakwalifikowane głównie do 2 lub 3 grupy zagrożenia.

W ramach nadzoru nad czynnikami biologicznymi w środowisku pracy w 2023 r. skontrolowano ogółem 20 zakładów pracy, w których przeprowadzono 21 kontroli. W skontrolowanych zakładach ekspozowanych na działanie czynników biologicznych było ogółem 1975 osób, a wśród nich to m.in. pracownicy służby zdrowia, zakładów przemysłu spożywczego (ubojnie), służby leśnej, gospodarstw rolnych, utrzymania terenów zielonych, oczyszczania miasta. Klasyfikacji czynników biologicznych dokonano w oparciu o literaturę, ponieważ w żadnym zakładzie nie zostały przeprowadzone pomiary środowiskowe uwzględniające czynniki biologiczne.

Tab.3. Czynniki biologiczne

Ilość skontrolowanych zakładów pracy	Ilość kontroli	Ilość ekspozowanych osób	
20	21	OGÓLEM	
		935	
		w tym	
		2 grupa 1975	3 grupa 1880

IV.6. Nadzór nad chemikaliami

W ramach nadzoru nad chemikaliami w 2023 r. przeprowadzono:

- 9 kontroli u dalszych użytkowników (formulatorów),
- 9 kontroli dystrybutorów substancji chemicznych i ich mieszanin,
- 22 kontrole u stosujących substancje chemiczne i ich mieszaniny (którzy nie są formulatorami),
- 4 kontrole u wprowadzających do obrotu oraz stosujących prekursorzy kategorii 2 i 3,
- 16 kontroli w zakresie wprowadzania do obrotu produktów biobójczych,
- 6 kontroli w zakresie obrotu kosmetykami.

Tab.4. Nadzór nad chemikaliami – ewidencja obiektów

Liczba obiektów w ewidencji w zakresie nadzoru nad substancjami chemicznymi i ich mieszaninami					
Producenci	Importerzy	Dalsi użytkownicy – formulatorzy (producenci mieszanin)	Dystrybutorzy substancji chemicznych i ich mieszanin	Stosujący substancje chemiczne i ich mieszaniny (którzy nie są formulatorami)	Razem:
0	0	8	14	63	85

Tab.5. Nadzór nad chemikaliami – kontrole

Liczba przeprowadzonych kontroli w zakresie nadzoru nad substancjami chemicznymi i ich mieszaninami:					
Producenci	Importerów	Dalsi użytkownicy – formulatorzy (producenci mieszanin)	Dystrybutorzy substancji chemicznych i ich mieszanin	Stosujący substancje chemiczne i ich mieszaniny (którzy nie są formulatorami)	Razem:
0	0	9	9	22	40

Substancje i preparaty chemiczne

Na terenie powiatu jarocińskiego nie prowadzi działalności żaden obiekt zajmujący się produkcją substancji chemicznych podlegających rejestracji.

W 2023 r. realizowano kolejną edycję projektu REACH-EN FORCE 11 (REF-11). Głównym celem projektu była ocena, czy podmioty odpowiedzialne zaktualizowały i dostarczyły karty charakterystyki (SDS) zgodnie z nowymi wymogami załącznika II do rozporządzenia REACH, zmienionego rozporządzeniem (UE) 2020/878.

Przeprowadzono kontrolę u 1 przedsiębiorcy oraz sporządzono kwestionariusz w/w projektu.

W ramach prowadzenia nadzoru nad wprowadzanymi do obrotu substancjami i mieszaninami chemicznymi w zakresie wymogów zał. VIII do rozporządzenia (WE) 1272/2008 (CLP) - wymogi kodu UFI i zgłoszenia do Poison Centres, w 2023 r. przeprowadzono 7 kontroli w tym zakresie. Skontrolowano 16 produktów. W 9 przypadkach kody UFI zostały wygenerowane. W pozostałych przypadkach produkty podlegały zwolnieniu z obowiązku posiadania kodu UFI.

Kod UFI jest to 16-znakowy kod o nazwie „Unikatowy identyfikator wzorów (UFI)”. Począwszy od 2025 r. obowiązkowe będzie umieszczanie UFI na etykietach wszystkich produktów sklasyfikowanych jako niebezpieczne dla zdrowia lub stwarzające zagrożenia fizyczne.

Prekursory

W ramach nadzoru nad chemikaliami, w 2023 r. opracowano informację dotyczącą legalnego obrotu prekursorami narkotyków kategorii 2 i 3, zgodnie z formularzami INCB.

INCB - Międzynarodowy Organ Kontroli Środków Odurzających wzywa państwa członkowskie do podejmowania wspólnych działań, aby przeciwdziałać produkcji, nielegalnemu handlowi i nadużywaniu substancji, które stanowią zagrożenie dla zdrowia publicznego.

Zasady nadzorowania handlu niektórymi substancjami często wykorzystywanymi do nielegalnego wytwarzania środków odurzających i substancji psychotropowych (zwanymi dalej „prekursorami narkotyków”) określa Rozporządzenie Rady (WE) Nr 111/2005 z 22 grudnia 2004 r.

Na terenie powiatu funkcjonują 3 obiekty, zajmujące się wprowadzaniem do obrotu prekursorów kategorii 3 (aceton, toluen). Transakcje przeprowadzane są wyłącznie na terenie Polski. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Jarocinie corocznie otrzymuje informacje o ilości wprowadzonych do obrotu prekursorów.

4 zakłady stosują prekursory kategorii 3 (toluen, kwas solny, kwas siarkowy) w swojej działalności (Nadleśnictwo – Ośrodek Szkółkarsko-Nasienny, formulatorzy chemii gospodarczej). W 2023 r. przeprowadzono 4 kontrole w zakresie wprowadzania do obrotu i stosowania prekursorów.

W 2023 r. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Jarocinie nie wydawał zezwoleń na eksport prekursorów narkotyków kat. 2 i 3.

Produkty biobójcze

W 2023 r. prowadzono akcję związaną z objęciem wzmożonym nadzorem w sezonie letnim (maj - sierpień) produktów biobójczych należących do grupy produktowej 18 (insektycydy) i 19 (atraktanty i repelenty) z uwzględnieniem produktów udostępnianych na rynku poprzez platformy e-commerce. W ramach projektu przeprowadzono 6 kontroli. Skontrolowano 27 produktów. Nieprawidłowości nie stwierdzono.

W ramach nadzoru nad produktami stosowanymi jako środki biobójcze w basenach kąpielowych, akwariach i innych wodach (Kat. 1 gr. 2 oraz kat. IV gr. 21) w 2023 r. przeprowadzono 4 kontrole dystrybutorów. Skontrolowano 21 produktów. W 1 przypadku produkt został zakwestionowany ze względu na brak pozwolenia na wprowadzanie do obrotu i nieprawidłowe oznakowanie. Produkt został wycofany ze sprzedaży oraz zabezpieczony przez przedsiębiorcę w trakcie przeprowadzania kontroli. Sprawa została przekazana do właściwego inspektora sanitarnego, ze względu na siedzibę podmiotu odpowiedzialnego za wprowadzanie do obrotu.

Produkty kosmetyczne

W 2023 r. prowadzono nadzór nad wprowadzaniem do obrotu produktów kosmetycznych, między innymi w zakresie przestrzegania przepisów dotyczących nowych ograniczeń - stosowania substancji benzofenonu-3 i oktokrylenu (filtry UV) w produktach kosmetycznych.

Na terenie powiatu jarocińskiego nie zarejestrowano podmiotów odpowiedzialnych – producentów i importerów produktów kosmetycznych stosujących w/w substancje. Kontroli poddano 1 obiekt (dystrybutor) – hurtownia chemiczna. Skontrolowano 5 produktów, w tym: Emulsja wodoodporna dla dzieci spf 30, Masło kakaowe spray przyspieszający opalanie, żel-balsam samoopalający, Emulsja wodoodporna SPF 10 UVA+UVB, Pomadka do ust UK Lipstick classic. Nieprawidłowości nie stwierdzono.

W 2023 r. przeprowadzono 8 kontroli u przedsiębiorców, którzy znaleźli się na listach dystrybucyjnych zakwestionowanych, wycofanych z obrotu produktów kosmetycznych. W trakcie kontroli nie stwierdzono w sprzedaży kwestionowanych produktów.

Na terenie powiatu jarocińskiego zarejestrowany jest 1 obiekt zajmujący się wytwarzaniem produktów kosmetycznych. Nie jest on jednak osobą odpowiedzialną za oznakowanie.

IV.7. Nadzór nad środkami zastępczymi

Zgodnie z treścią art. 4 § 1 pkt 9a ustawy o Państwowej Inspekcji Sanitarnej do zakresu działania Państwowej Inspekcji Sanitarnej w dziedzinie bieżącego nadzoru sanitarnego należy kontrola przestrzegania przepisów określających wymagania higieniczne i zdrowotne, w szczególności dotyczących: zakazu wytwarzania i wprowadzania do obrotu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej środków zastępczych lub nowych substancji psychoaktywnych w rozumieniu ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. Dz. U. z 2020 r., poz. 2050).

Zgodnie z nowelizacją ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii, w celu ograniczenia zagrożeń, jakie powodują środki zastępcze lub nowe substancje psychoaktywne, utworzony został rejestr zatruć środkami zastępczymi lub nowymi substancjami psychoaktywnymi, który prowadzi Główny Inspektor Sanitarny. Podmioty wykonujące działalność leczniczą oraz podmioty przeprowadzające badanie pośmiertne są obowiązane zgłosić państwowemu powiatowemu inspektorowi sanitarnemu właściwemu ze względu na siedzibę tego podmiotu wystąpienie zatrucia środkiem zastępczym lub nową substancją psychoaktywną albo podejrzenie wystąpienia takiego zatrucia albo zgonu, którego przyczyną mogło być albo było zatrucie środkiem zastępczym lub nową substancją psychoaktywną. Zgłoszenia dokonuje się w postaci elektronicznej niezwłocznie, nie później jednak niż w terminie 48 godzin od chwili wystąpienia okoliczności. Państwowy powiatowy inspektor sanitarny udostępnia niezwłocznie zgłoszenie właściwemu wojewódzkiemu inspektorowi sanitarnemu oraz Głównemu Inspektorowi Sanitarnemu.

W celu realizacji zadań wynikających z przedmiotowej ustawy na terenie powiatu jarocińskiego prowadzony był stały monitoring obecności środków zastępczych lub produktów, co do których zachodzi podejrzenie, że mogą być środkami zastępczymi.

W 2023 r. nie powzięto informacji dotyczących przewozu, wytwarzania i wprowadzania do obrotu środków zastępczych i nowych substancji psychoaktywnych.

Nie wpłynęło żadne zgłoszenie zatrucia środkiem zastępczym lub nową substancją psychoaktywną.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Jarocinie prowadzi w tym zakresie ścisłą współpracę ze Szpitalem Powiatowym i Komendą Powiatową Policji w Jarocinie.

W zakresie nadzoru nad środkami zastępczymi i produktami konopnymi mogącymi zawierać substancje nieobjęte przepisami rozporządzenia np. HHC-O, przeprowadzono 1 kontrolę w obiekcie, zajmującym się sprzedażą produktów konopnych CBD w postaci olejków, liquidów do e-papierosów. Na oznakowaniu produktów brak było informacji o zawartości THC, HHC lub HHC - O. Informacje o przeprowadzonych działaniach zostały umieszczone w Systemie Monitorowania i Ostrzegania o „Dopalaczach” SMIOD.

Na terenie powiatu jarocińskiego prowadzą również działalność 2 podmioty wprowadzające do obrotu produkty CBD za pośrednictwem strony internetowej.

IV.8. Choroby zawodowe

W 2023 r. do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Jarocinie wpłynęły 4 zgłoszenia podejrzenia choroby zawodowej u osób zatrudnionych w zakładach na terenie powiatu jarocińskiego. Przeprowadzono 4 postępowania w sprawie choroby zawodowej.

3 postępowania dotyczyły jednostki chorobowej wymienionej w pozycji 15 wykazu określonego w Rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 30 czerwca 2009 r. w sprawie chorób zawodowych (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 1836), wydanych na podstawie art. 237 § 1 pkt 3-6 i § 11 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy (t.j. Dz. U. z 2023 r., poz. 1465), tj. przewlekłe choroby narządu głosu spowodowane nadmiernym wysiłkiem głosowym trwającym co najmniej 15 lat; niedowład mięśni wewnętrznych krtani z wrzecionowatą niedomykalnością fonacyjną głośni i trwałą dysfonią

1 postępowanie dotyczyło jednostki chorobowej wymienionej w pozycji 19.5 wykazu chorób zawodowych, tj. przewlekłe choroby układu ruchu wywołane sposobem wykonywania pracy; przewlekłe zapalenie nadkłykcia boczego kości ramiennej.

Do chwili obecnej Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Jarocinie nie otrzymał żadnego zgłoszenia podejrzenia choroby zawodowej COVID-19 oraz orzeczenia lekarskiego o stwierdzeniu lub braku podstaw do jej stwierdzenia.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Jarocinie w 2023 r. wydał 1 decyzję o stwierdzeniu choroby zawodowej oraz 1 decyzję o braku podstaw do stwierdzenia choroby zawodowej.

IV. 9. Podsumowanie:

1. W 2023 r. wzmożono nadzór nad wprowadzaniem do obrotu kosmetyków i produktów biobójczych.
2. W 2023 r. nastąpił wzrost zgłoszeń choroby zawodowej u nauczycieli.

V. WARUNKI SANITARNO-HIGIENICZNE W SZKOŁACH I INNYCH PLACÓWKACH OŚWIATOWO-WYCHOWAWCZYCH

V.1. Informacje ogólne

W roku 2023 stanowisko higieny dzieci i młodzieży obejmowało swym nadzorem 96 placówek nauczania i wychowania:

- 13 żłobków,
- 26 przedszkoli i innych ośrodków przedszkolnych realizujących program wyrównywania szans,
- 1 inną formę wychowania przedszkolnego (punkt przedszkolny),
- 18 szkół podstawowych,
- 2 licea ogólnokształcące, w tym 1 dla dorosłych,
- 1 szkołę branżową II stopnia,
- 1 szkołę policealną,
- 16 zespołów szkół, w których funkcjonuje: 10 przedszkoli, 13 szkół podstawowych, 5 liceów ogólnokształcących, 3 technika, 1 szkoła branżowa, 1 szkoła specjalna,
- 3 placówki z pobytem całodobowym (Wielkopolski Samorządowy Zespół Placówek Terapeutyczno-Wychowawczych w Cerekwicy Nowej, Dom Dziecka Nr 1 w Górze i Dom Dziecka Nr 2 w Górze),
- 3 placówki wsparcia dziennego,
- 2 poradnie Psychologiczno-Pedagogiczne,
- 4 placówki wychowania pozaszkolnego (szkoły muzyczne, szkoły językowe),
- 3 placówki rekreacyjne (schroniska młodzieżowe),
- 2 placówki kształcenia ustawicznego,
- 1 szkołę wyższą.

W roku 2023 utworzono:

- Żłobek "Szalona żyrafa" w Żerkowie,
- Niepubliczny Punkt Przedszkolny w Witaszycach,
- Niepubliczną Poradnię Psychologiczno-Pedagogiczną w Witaszyczkach.

Ponadto nadzorem sanitarnym objęto istniejącą już Wyższą Szkołę Planowania Strategicznego w Dąbrowie Górniczej, Wydział Medyczno-Społeczny w Jarocinie.

Niepubliczne Przedszkole „Tęcza” w Radlinie, oddział w Cielczy zmieniło swoją siedzibę na pomieszczenia zlokalizowane w Szkole Podstawowej w Cielczy.

Ogółem pod nadzorem Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Jarocinie na koniec roku 2023 znajdowało się 96 placówek stałych.

Pracownik Stanowiska Pracy do Spraw Higieny Dzieci i Młodzieży, realizując zadania Państwowej Inspekcji Sanitarnej w zakresie przestrzegania przepisów określających wymagania dotyczące higieny i stanu sanitarnego pomieszczeń oraz sprzętu używanego w placówkach oświatowych i wypoczynku, skontrolował 75 placówek stałych oraz 48 turnusy w czasie trwania wypoczynku zimowego i letniego.

W ramach nadzoru przeprowadzono kontrole stałych placówek nauczania i wychowania, oceniając ich stan pod kątem technicznym, bieżącej czystości i porządku, warunków do utrzymania higieny osobistej oraz dokonując oceny warunków pobytu dzieci i młodzieży w tych placówkach (ergonomii stanowiska pracy ucznia, dostępności do infrastruktury do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego, higieny pracy umysłowej, dostępności uczniów do profilaktycznej opieki medycznej).

Ogółem w roku 2023 przeprowadzono 151 kontroli sanitarnych planowanych i doraźnych (70 kontroli zaplanowanych, 81 kontroli poza planem).

Nałożono jeden mandat karny na kwotę 1000 zł. Wydano 1 decyzję administracyjną.

V.2. Warunki do utrzymania higieny

Wszystkie placówki nauczania i wychowania powiatu jarocińskiego zaopatrzone są w wodę z sieci wodociągów miejskich lub gminnych, posiadają instalację kanalizacyjną w budynkach oraz wewnętrzne sanitariaty. Posiadają w pomieszczeniach sanitarnohigienicznych stały dostęp do ciepłej bieżącej wody, zapewniają możliwość korzystania z mydła w dozownikach, papieru toaletowego oraz suszarek/ręczników papierowych lub ręczników indywidualnych. Stan techniczny i porządkowy pomieszczeń sanitarnohigienicznych był prawidłowy.

V.3. Warunki do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego

Warunki do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego oceniono w 35 szkołach (18 szkół podstawowych, 1 liceum ogólnokształcącym i 16 zespołów szkół).

W skontrolowanych szkołach infrastruktura do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego przedstawia się następująco:

- wszystkie skontrolowane szkoły posiadają sale rekreacyjno-zastępcze lub sale gimnastyczne z zapleczem sanitarnym,
- wszystkie obiekty posiadają boiska szkolne,
- 26 placówek prowadzi dodatkowo zajęcia, wykorzystując do tego sale gimnastyczne i boiska/stadiony należące do innych placówek, halę sportową, siłownię oraz prowadzi zajęcia na basenie.

V.4. Higiena procesu nauczania

Meble szkolne

W ramach sprawowanego nadzoru sanitarnego w 2023 r. dokonano oceny dostosowania mebli do wzrostu dzieci przedszkolnych i uczniów, zwracając również uwagę na prawidłowe, zgodne z PN oznakowanie mebli, odpowiednie ich zestawienie oraz stan techniczny.

Ocenę przeprowadzono w 5 przedszkolach, 4 szkołach podstawowych i 3 zespołach szkół, gdzie ocenie poddano łącznie 34 oddziały, w których oceniono 521 stanowisk pracy ucznia/przedszkolaka. Nie stwierdzono nieprawidłowości w ergonomicznym dostosowaniu wielkości mebla szkolnego do wzrostu dziecka/ucznia.

W roku 2023 kontynuowano ocenę posiadania przez szkoły i placówki certyfikatów na meble edukacyjne i sprzęt sportowy.

W 52 skontrolowanych w tym zakresie placówkach stwierdzono, iż placówki posiadają meble zakupione po 1997 r. w następujących odsetkach w stosunku do całości:

do 25% - 2 placówki,

do 50% - 5 placówek,

powyżej 50% - 20 placówek,

100% - 24 skontrolowane placówki,

1 placówka posiada meble starego typu, zakupione przed 1997 rokiem.

Meble edukacyjne zakupione przez szkoły i placówki po 1997 roku w 51 placówkach posiadają w 100% certyfikaty.

Posiadanie przez szkoły i placówki sprzętu sportowego zakupionego po 1997 roku przedstawia się następująco: w 50 skontrolowanych placówkach stwierdzono sprzęt sportowy zakupiony po 1997 roku w następującym odsetku do całości: do 25% - 2 placówki, do 50% - 8 placówek, powyżej 50% - 9 placówek, 100% - 31 placówek. Sprzęt sportowy w skontrolowanych placówkach zakupiony po roku 1997 w 50 obiektach posiada w 100% certyfikaty.

Rozkład zajęć szkolnych

Podczas bieżących kontroli szkół, ocenie poddano rozkłady zajęć lekcyjnych, zwracając uwagę na potrzebę równomiernego obciążenia zajęciami w poszczególnych dniach tygodnia.

Ocenie poddano 402 oddziały w 34 placówkach szkolnych (196 oddziałów w 18 szkołach podstawowych, 23 oddziały w 1 liceum ogólnokształcącym, oraz 183 oddziały w 15 zespołach szkół).

W roku 2023 w 9 szkołach podstawowych w 34 oddziałach, w 1 liceum ogólnokształcącym w 17 oddziałach i w 12 zespołach szkół w 76 oddziałach stwierdzono nieprawidłowości w zakresie potrzeby równomiernego obciążenia zajęciami w poszczególnych dniach tygodnia, a w szczególności większą niż 1 godzina różnicę w rozpoczynaniu zajęć pomiędzy dniami w tygodniu. W głównej mierze nieprawidłowości w planach lekcji wynikają z braku dostatecznej liczby nauczycieli dla danego przedmiotu. Nauczyciele prowadzą zajęcia z danego przedmiotu w różnych placówkach na terenie powiatu, w związku z powyższym, dyrektorzy szkół zmuszeni są dostosować rozkład zajęć lekcyjnych do możliwości pracy danego nauczyciela.

Pozostawianie podręczników i przyborów szkolnych

Podczas kontroli sprawdzano możliwość pozostawiania części przyborów i podręczników szkolnych na terenie szkoły. Stwierdzono, iż w 13 placówkach uczniowie

zapewniony mają dostęp do indywidualnych szafek uczniowskich, a w 22 placówkach zostały wyznaczone do tego celu odpowiednie miejsca (szafki, pudła, szuflady w salach lekcyjnych).

Przerwy lekcyjne

W 11 placówkach uczniom zapewnia się 10 minutowe przerwy między lekcjami i 1 dłuższą przerwę, w 23 placówkach przerwy są krótsze niż 10 minut, ale jedna przerwa jest 15-20 minutowa (tzw. obiadowa). W 1 przypadku stwierdzono wszystkie przerwy krótsze niż 10 minut. Wynika to z faktu konieczności dostosowania planu lekcji do czasu odjazdu autobusów szkolnych. Ponadto stwierdzono, iż wszystkie skontrolowane placówki, zapewniają uczniom możliwość spędzania przerw na świeżym powietrzu.

V.5. Ocena obciążenia uczniów ciężarem tornistrów szkolnych

W 10 placówkach szkolnych tj. w 7 szkołach podstawowych i w 3 zespołach szkół, dokonano oceny obciążenia uczniów ciężarem tornistrów szkolnych. Zgodnie z zaleceniami Głównego Inspektora Sanitarnego waga plecaka szkolnego nie powinna przekraczać 10–15% masy ciała ucznia. W szkołach podstawowych oceną objęto 80 oddziałów szkolnych tj. 1256 uczniów. U 608 uczniów ciężar tornistra szkolnego stanowił do 10% masy ciała ucznia, u 452 granica ta była pomiędzy 10% a 15%, u 196 stwierdzono ciężar tornistra szkolnego powyżej 15% masy ciała ucznia. W zespołach szkół oceną objęto 29 oddziałów, czyli 456 uczniów. Odpowiednio do 10% - 248 uczniów, między 10% a 15% - 147 uczniów, powyżej 15% - 61 uczniów. Głównymi czynnikami wpływającymi na obciążenie uczniów ciężarem tornistrów szkolnych, z rozbiciem na poszczególne klasy, przedstawia się następująco: klasy I: 2 piórniki, 2 bidony, zabawki, dodatkowe buty, niepotrzebne książki, ciężki pusty plecak, termosy z herbatą; klasy II: pudło pisaków ważące 1 kg, 2 piórniki, termos z herbatą, ciężki pusty plecak, duża ilość lekcji i pełny zestaw podręczników; klasy III: 2 piórniki, noszenie podręczników z całego tygodnia, albumy z naklejkami, termos z herbatą, ciężki pusty plecak; klasy IV: zbędne podręczniki, zeszyty w sztywnych owijkach, książki do biblioteki, teczka z dokumentami, 2 piórniki, termosy z wodą lub z herbatą, ciężki pusty plecak, duża liczba podręczników w danym dniu; klasy V: 2 piórniki, teczki z rysunkami, zbędne zeszyty, woda lub termos z herbatą, duża liczba podręczników w danym dniu; klasy VI: cały komplet podręczników na lekcje w kontrolowanym dniu, woda lub termos z herbatą; klasy VII: zbędna ilość książek niepotrzebnych w danym dniu, w klasach VII nie stwierdza się przekroczeń. Podczas ważenia tornistrów szkolnych, wśród uczniów, prowadzono pogadanki na temat prawidłowego noszenia i pakowania plecaka szkolnego. Przypominano, by dziecko miało w tornistrze tylko te

podręczniki i zeszyty, które będą mu potrzebne danego dnia. Zalecano kupowanie zeszytów w miękkich okładkach, o liczbie stron najlepiej 32 kartki. Przypominano, aby każdego wieczoru sprawdzać zawartość swojego plecaka i sprawdzać, czy w tornistrze są tylko te podręczniki i zeszyty, które będą potrzebne uczniowi następnego dnia.

Każdorazowo, podczas stwierdzenia dużego ciężaru plecaka szkolnego, indywidualnie prowadzono rozmowy z uczniem, zwracano uwagę na zawartość jego plecaka, tłumaczono wszystkie zasady. Uczniów uczono jak prawidłowo nosić plecak. Zwracano uwagę, iż noszenie nieodpowiedniego plecaka wymusza nieprawidłową postawę – pochylanie sylwetki do przodu, a także bóle w okolicach karku oraz tłumaczono, iż nadmierne obciążenie źle wpływa również na ramiona, które są nieprzystosowane do noszenia ciężarów.

Dyrektorom szkół zalecano, by nauczyciele przypominali uczniom o możliwości pozostawiania części podręczników i zachęcali uczniów do regularnego sprawdzania zawartości tornistra szkolnego. Zalecano również, aby nauczyciele w miarę możliwości uzgadniali z dziećmi, co należy przynieść na kolejną lekcję. W przypadku posiadania przez nauczycieli podręczników w formie elektronicznej zasugerowano, aby zrezygnować z przynoszenia przez dzieci podręczników z danego przedmiotu. W placówkach szkolnych dzieci w okresie jesienno-zimowym mają możliwość korzystania z ciepłego napoju na terenie szkoły. W związku z powyższym, każdorazowo zobowiązywano dyrekcję szkoły do przypomnienia uczniom o możliwości skorzystania z ciepłej herbaty na terenie placówki. Ważnym aspektem jest też rozmowa nauczycieli z rodzicami, gdyż do rodziców, zwłaszcza uczniów młodszych klas, należy obowiązek przeglądania tornistra u dziecka i eliminacji niepotrzebnych z niego przedmiotów.

Dyrektorzy szkół, w których występowały największe przekroczenia, zobowiązani zostali do poinformowania Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Jarocinie o podjętych czynnościach, zmierzających do obniżenia ciężaru tornistrów szkolnych w podległej im placówce.

V.6. Opieka medyczna i opieka stomatologiczna

Na podstawie art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 12.04.2019 r. o opiece zdrowotnej nad uczniami (Dz. U. z 2019 r. poz. 1078), opieka zdrowotna nad uczniami jest realizowana w szkole i obejmuje profilaktyczną opiekę zdrowotną, promocję zdrowia oraz opiekę stomatologiczną. Zgodnie z art. 12 ust.1 cytowanej ustawy, na organie prowadzącym szkołę ciąży obowiązek zapewnienia uczniom możliwości skorzystania z gabinetu profilaktyki zdrowotnej oraz z gabinetu dentystycznego.

W istniejących i skontrolowanych na terenie powiatu jarocińskiego placówkach szkolnych opieka medyczna sprawowana jest przez pielęgniarki/higienistki środowiska szkolnego. Na 35 skontrolowanych w tym zakresie placówek nauczania, w 30 szkołach zorganizowany został gabinet pielęgniarki szkolnej, jednak w 1 gabinecie brak jest dostępu do bieżącej ciepłej i zimnej wody. W 4 placówkach (3 szkołach podstawowych oraz w 1 zespole szkół), pielęgniarka szkolna świadczy swoje usługi w pomieszczeniach zastępczych (np. gabinet dyrektora, pokój nauczyciela wf).

W przypadku braku gabinetu dentystycznego w szkole, zgodnie z art. 12 ust. 3 ustawy, organ prowadzący szkołę zobowiązany jest do zawarcia porozumienia z podmiotem wykonującym działalność leczniczą udzielającym świadczeń zdrowotnych z zakresu leczenia stomatologicznego dla dzieci i młodzieży finansowanych ze środków publicznych. W 35 szkołach widniejących w ewidencji, tylko jedna placówka szkolna ma zapewniony gabinet stomatologiczny, z którego korzystać mogą pozostałe placówki szkolne, funkcjonujące na terenie tej gminy (Gmina Żerków). W pozostałych gminach, uczniowie nie mają zapewnionej opieki stomatologicznej.

V.7. Prowadzenie dożywiania w szkołach

W 34 skontrolowanych placówkach szkolnych ocenie poddano sposoby dożywiania uczniów. W wyniku oceny stwierdzono:

- 13 szkół, w których posiłki przygotowywane są na miejscu,
- 14 szkół, które korzystają z posiłków dowożonych,
- z posiłków obiadowych skorzystało łącznie 3622 uczniów,
- w 5 placówkach dla 608 przedszkolaków przygotowywane są śniadania (dotyczy to przedszkoli w zespołach szkół), w 4 przedszkolach funkcjonujących samodzielnie śniadania przygotowuje się dla 634 przedszkolaków, w 3 placówkach, dla 120 przedszkolaków śniadania zapewnione są w formie cateringowej,
- w 28 placówkach szkolnych dzieciom podawane są napoje (głównie herbata), liczba korzystających dzieci to 4334,
- z posiłków dofinansowanych korzysta 251 uczniów,
- skontrolowane placówki uczestniczyły w programie wydawania mleka w opakowaniach jednorazowych, z którego skorzystało 3725 dzieci, jak i z programu świeże owoce i warzywa, z którego skorzystało 4083 dzieci,
- w 8 placówkach prowadzone są sklepiki szkolne, w 28 placówkach dzieci mają dostęp do automatów z napojami oraz ze zdrową żywnością.

V.8. Dostęp do wody pitnej

- Dostęp do wody pitnej zapewniono uczniom szkolnym w 8 placówkach, są to na ogół dystrybutory z wodą. Funkcjonujące w szkołach tzw. „źródélka wody pitnej” w okresie pandemii zostały wyłączone z użytkowania. W chwili obecnej istnieje możliwość ich ponownego uruchomienia, jednak wiąże się to z koniecznością przepłukania sieci wodociągowej i wykonaniem odpowiednich badań bakteriologicznych i fizykochemicznych.

V.9. Nadzór nad substancjami i preparatami chemicznymi w szkołach

W roku 2023 podczas kontroli stwierdzono, iż w 22 placówkach (w 10 szkołach podstawowych, w 1 liceum ogólnokształcącym oraz w 11 zespołach szkół) funkcjonują szkolne pracownie chemiczne lub fizyko-chemiczne, posiadające substancje chemiczne i ich mieszaniny. Wszystkie skontrolowane w tym zakresie szkoły posiadają aktualne spisy substancji wraz z kartami charakterystyk. Postępowanie z w/w substancjami i ich przechowywanie jest prawidłowe. Nauczyciele wyposażeni są w środki ochrony indywidualnej (fartuchy, rękawice, okulary ochronne) a w pracowniach lub w ich pobliżu, znajduje się dostęp do bieżącej wody.

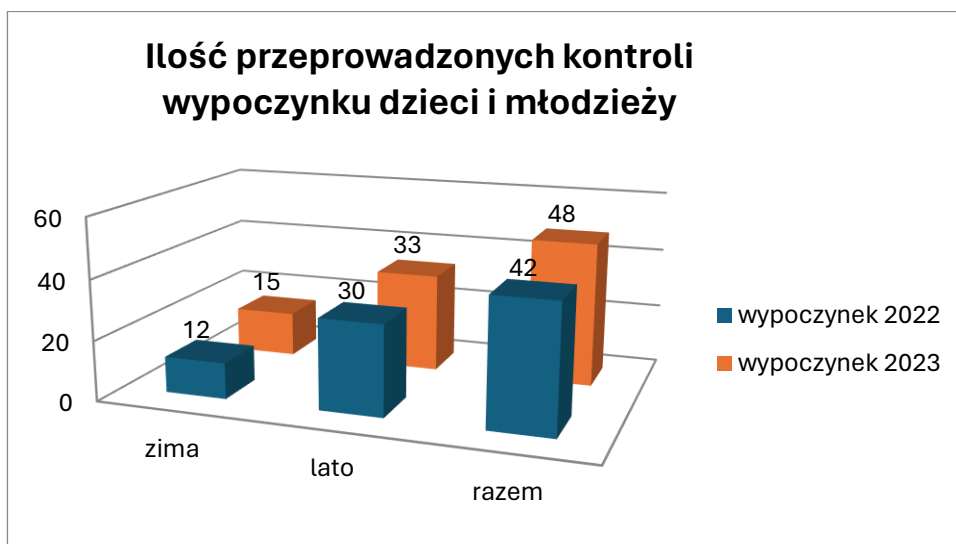
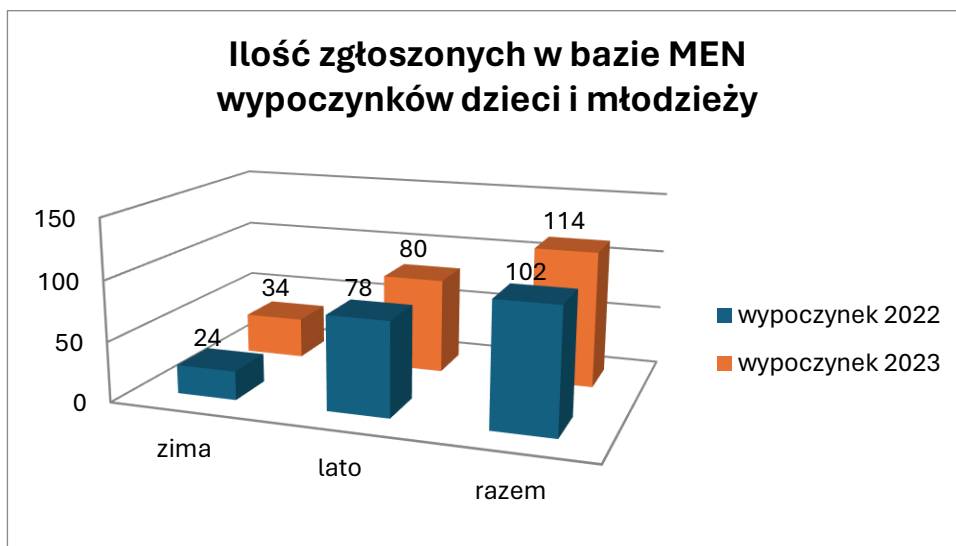
V.10. Wypoczynek dzieci i młodzieży

W roku 2023 na terenie powiatu jarocińskiego w bazie MEN zarejestrowanych zostało 80 turnusów letniego i zimowego wypoczynku dzieci i młodzieży (w tym 69 w miejscu zamieszkania i 45 wyjazdowych).

W okresie zimowego wypoczynku skontrolowano 15 turnusów wypoczynku (9 półkolonii, 6 obozów), w których uczestniczyło łącznie 583 dzieci.

W okresie ferii letnich skontrolowano 33 wypoczynki, w których uczestniczyło łącznie 1433 dzieci. 13 wypoczynków zorganizowanych zostało w obiektach całorocznych (hotele), 4 wypoczynki w budynkach służących okazjonalnie do wypoczynku oraz zorganizowanych zostało 16 wypoczynków w miejscu zamieszkania (tzw. półkolonie).

Nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie zapewnienia uczestnikom właściwych warunków sanitarno-higienicznych oraz opieki medycznej. Zapewniono bardzo dobre warunki do uprawiania sportu i rekreacji.

VI.11. Przestrzeganie zakazu palenia tytoniu

We wszystkich skontrolowanych placówkach (122 placówki) przestrzegany jest zakaz palenia tytoniu i wyrobów tytoniowych. W placówkach nauczania i wychowania zgodnie z ustawą o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych obowiązuje całkowity zakaz używania w/w substancji bez możliwości wydzielenia palarni dla osób palących. W widocznych miejscach w obiektach nauczania i wychowania umieszczone są oznaczenia słowne i graficzne informujące o zakazie używania w/w substancji.

VI.12. Badania i oznaczenia fizyczne

Podczas kontroli sanitarnych wykonywano również badania, a co za tym idzie oznaczenia fizyczne. Do badań zaliczamy pomiar temperatury powietrza w salach lekcyjnych w okresie „grzewczym”, pomiary dotyczące oceny dostosowania mebli do zasad ergonomii

a także dokonywanie pomiaru ciężaru plecaka szkolnego. W roku 2023 wykonano 2685 badań, oraz wykonano 8201 oznaczeń fizycznych w w/w zakresie.

VI.13 Podsumowanie:

1. W roku 2023 wykonano wszystkie zaplanowane na rok kontrole sanitarne.
2. Sukcesywnie wzrasta liczba nowo powstających żłobków na terenie powiatu jarocińskiego.
3. W związku z dużą atrakcyjnością kompleksów hotelowych znajdujących się na terenie powiatu, co roku wzrasta liczba organizowanych wypoczynków. W okresie ferii letnich dużą popularnością cieszą się również półkolonie organizowane przez kluby sportowe, fundacje, stowarzyszenia czy szkoły.

VI. STAN SANITARNY OBIEKTÓW ŻYWNOŚCI I ŻYWIENIA

VI.1. Głównym zadaniem Państwowej Inspekcji Sanitarnej, w zakresie nadzoru nad warunkami zdrowotnymi żywności, żywienia oraz nad materiałami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością, jest sprawdzanie czy przedsiębiorcy sektora spożywczego odpowiedzialni za bezpieczeństwo żywności, spełniają wymagania obowiązujących przepisów, których celem jest ochrona i zapewnienie zdrowia i ochrona życia człowieka. Realizując swoje zadania Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Jarocinie w 2023 r. nadzorował 787 obiektów (w 2022 r. – 802), w tym:

- 174 zakłady produkcji - w tym 131 zakładów funkcjonujących w zakresie produkcji żywności pochodzenia roślinnego w prowadzonych gospodarstwach rolnych,
- 479 zakładów obrotu żywnością - w tym: 257 sklepów spożywczych, 3 kioski, 19 aptek, 20 magazynów hurtowych, 30 obiektów ruchomych i tymczasowych, 113 środków transportu, 37 innych obiektów obrotu żywnością,
- 80 zakładów żywienia zbiorowego typu otwartego – w tym: 43 restauracje, 37 stacjonarnych zakładów małej gastronomii,
- 41 zakładów typu zamkniętego – w tym: 16 stołówek szkolnych (w tym 4 w systemie cateringowym), 12 stołówek przedszkolnych (w tym 3 w systemie cateringowym), 3 stołówki wczasowe, 2 bloki żywienia w domach opieki społecznej, 1 blok żywienia w Środowiskowym Domu Samopomocy, 1 blok żywienia w szpitalu (w tym blok żywienia w systemie cateringowym, 2 stołówki pracownicze, 1 stołówka w domach dziecka i młodzieży, 1 stołówka w zakładach specjalnych i wychowawczych, 2 inne zakłady żywienia),
- 4 zakłady usług cateringowych.

Skontrolowanych zostało ogółem 308 obiektów, co stanowi 39,1% wszystkich obiektów w ewidencji. Natomiast łącznie przeprowadzono 418 kontroli sanitarnych:

- 414 kontroli w obiektach żywności i żywienia,
- 4 kontrole w obiektach wytwórni i obrotu materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością.

W harmonogramie urzędowych kontroli na 2023 r. zaplanowano 240 kontroli sanitarnych, skontrolowano 308 obiektów, a 45 uległo likwidacji. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Jarocinie wydał 161 decyzji (67 zatwierdzających, 82 wykreślające) oraz 80 decyzji płatniczych i 11 decyzji administracyjnych z terminami usunięcia uchybień. Nałożono 10 mandatów karnych na sumę 2600 zł.

Tab. Nr 1 Podstawowe wskaźniki działalności kontrolnej Oddziału w latach 2022 i 2023

Rodzaj danych	2022	2023
Liczba obiektów wg ewidencji	802	787
Liczba obiektów skontrolowanych	322	308
Liczba obiektów ocenionych	165	195
Liczba kontroli	405	418
Liczba decyzji	6 merytorycznych 53 zatwierdzające	11 merytorycznych 67 zatwierdzających
Liczba decyzji wstrzymania działalności	-	-
Liczba mandatów/kwota	7/1700 zł	10/2600 zł
Wysokość średniego mandatu /zł/	242 zł	260 zł
Liczba wniosków do sądu	-	-
Liczba pobranych próbek żywności i przedmiotów użytku	97	153
Odsetek próbek kwestionowanych	2%	-
Odsetek kwestionowanych próbek sanitarnych	-	-

Największą grupę nadzorowanych obiektów na terenie powiatu, podobnie jak w minionych latach, stanowiły obiekty obrotu żywnością – 479, co stanowi 60,8% wszystkich obiektów według ewidencji.

Wymagania prawa żywnościowego nakładają na przedsiębiorców branży spożywczej obowiązki, w celu zapewnienia bezpieczeństwa produkowanej i wprowadzanej do obrotu żywności, poprzez stosowanie zasad dobrych praktyk higienicznych i produkcyjnych oraz systemu HACCP. Zasady GHP/GMP posiadają wdrożone wszystkie zakłady, a system HACCP obowiązuje w 422 zakładach. Zakłady posiadające wdrożony system HACCP utrzymują go, a nowo powstające od samego początku działania systematycznie wdrażają system.

VI.2. Działania w ramach systemu Wczesnego Ostrzegania o Niebezpiecznej Żywności i Paszach – RASFF

W roku 2023 otrzymano 16 powiadomień o produktach, które nie spełniają wymagań przepisów prawa, stanowiących potencjalne zagrożenie dla zdrowia lub życia konsumenta w tym:

- 4 powiadomienia alarmowe – dotyczących m.in. obecności w żywności drobnoustrojów chorobotwórczych lub innych zanieczyszczeń oraz przekroczeń dopuszczalnych poziomów migracji substancji niepożądanych w wyrobach do kontaktu z żywnością,
- 12 powiadomień informacyjnych – dotyczących innych zanieczyszczeń w żywności.

Zgodnie z przekazanymi listami dystrybucyjnymi podejmowane były działania mające na celu sprawdzenie występowania w obrocie kwestionowanego produktu oraz nadzorowanie jego wycofania. Każdorazowo postępowanie w takich przypadkach prowadzone jest zgodnie z obowiązującą procedurą funkcjonowania systemu RASFF.

VI.3. Najczęściej stwierdzane uchybienia w najbardziej znaczących grupach obiektów

W 2023 r. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Jarocinie wydał 11 decyzji administracyjnych z terminami usunięcia uchybień i nałożył 10 mandatów karnych.

Tab. Nr 3 Odsetek obiektów uznanych za niezgodne z wymaganiami w poszczególnych grupach w 2023 r. oraz porównanie z poprzednim rokiem

Rodzaj obiektów	2022		2023	
	Liczba ocenionych	% obiektów niezgodnych	Liczba ocenionych	% obiektów niezgodnych
Obiekty obrotu żywnością	95	1,05	100	1
Zakłady żywienia zbiorowego otwarte	51	1,9	67	1,5
Obiekty produkcji żywności	18	5,5	0	0

Obiekty niezgodne stwierdzono w sklepach spożywczych oraz obiektach żywienia zbiorowego typu otwartego. Spośród 195 ocenionych obiektów 2 zakłady uzyskały ocenę niezgodną z wymaganiami sanitarno-higienicznymi (w 2022 r. - 3 obiekty).

VI.3.1. Opis grup obiektów w kolejności od tych o najgorszym stanie sanitarnym (najwyższy % obiektów niezgodnych).

Obiekty obrotu żywnością – sklepy spożywcze

Pod nadzorem organu znajdowało się 479 obiektów obrotu żywnością. Skontrolowano 174 zakłady, oceniono 100 zakładów z czego 1 został oceniony jako niezgodny z wymaganiami, z uwagi na brak czystości i porządku, niehigieniczną sprzedaż środków spożywczych nieopakowanych oraz brak do wglądu dokumentacji GHP/HACCP.

Za wymienione nieprawidłowości ukarano osobę odpowiedzialną mandatem karnym.

W 2023 r. pod nadzorem znajdowało się 257 sklepów spożywczych. Skontrolowano 137 zakładów, czyli 49,8% ogółu sklepów. Sklepy spożywcze to największa grupa nadzorowanych zakładów - stanowiły 32,6% ogółu obiektów. Stan techniczny i sanitarny sklepów jest zróżnicowany. Dobrze oceniane są duże i nowe sklepy spożywcze, a zastrzeżenia higieniczne częściej dotyczyły małych zakładów. Stwierdzane nieprawidłowości to:

- przechowywanie żywności nietrwałej poza urządzeniami chłodniczymi, a produktów nieopakowanych w sposób narażający na zanieczyszczenie,
- brak właściwej segregacji asortymentowej w urządzeniach chłodniczych,

- oferowanie do sprzedaży przeterminowanych środków spożywczych,
- nieprawidłowy stan techniczny podłóg, ścian oraz sufitów.

W sklepach spożywczych przeprowadzono 146 kontroli sanitarnych oraz wydano 3 decyzje nakazujące dostosowanie warunków do obowiązujących przepisów prawa. Ponowne czynności kontrolne wykazały, iż uchybienia zostały usunięte. Za brak czystości i porządku oraz wprowadzanie do obrotu żywności po upływie okresu przydatności do spożycia ukarano osoby odpowiedzialne 4 mandatami karnymi na kwotę 800 zł.

Ogółem w obiektach obrotu pobrano 134 próbki żywności. Do badań laboratoryjnych pobrano w sklepach 129 próbek żywności, z czego 109 w supermarketach. Nie zakwestionowano żadnej próbki.

We wszystkich ewidencjonowanych sklepach spożywczych zostały opracowane i wdrożone procedury dobrej praktyki higienicznej, natomiast w 218 sklepach, co stanowi 84,8% ogółu liczby sklepów wdrożono HACCP. Pozostałe zakłady są w trakcie wdrażania i opracowywania stosownej dokumentacji.

Obiekty żywienia zbiorowego typu otwartego

W rejestrze zakładów nadzorowanych przez organ znajduje się 80 zakładów żywienia zbiorowego typu otwartego, w tym 37 zakładów małej gastronomii. W 2023 r. skontrolowano i oceniono na podstawie arkusza oceny 48 zakładów, w tym 29 zakładów małej gastronomii. Jeden zakład (restauracja) oceniono jako niezgodny z wymaganiami sanitarno-higienicznymi, z uwagi na brak zachowania czystości i porządku oraz nieprawidłowe przechowywanie żywności, zarówno w zakresie stosowania odpowiednich temperatur, jak i właściwej segregacji żywności o różnym stopniu przetworzenia oraz z uwagi na brak do wglądu procedur HACCP. Osoba odpowiedzialna została ukarana mandatem karnym. Ogółem w 48 skontrolowanych zakładach przeprowadzono 68 kontroli, w tym 1 kontrolę interwencyjną. W czasie przeprowadzania urzędowych kontroli żywności w zakładach żywienia zbiorowego stosujących tłuszcz do głębokiego smażenia oraz produkty pochodzenia zwierzęcego, zwracano szczególną uwagę na ich jakość, pochodzenie i sposób utylizacji. Przedmiotem kontroli były również produkty uboczne pochodzenia zwierzęcego, czyli materiał kategorii 3. Kontrolowano procedury w tym zakresie oraz dokumentację towarzyszącą przekazywaniu odpadów zakładom utylizacyjnym, jak i sposób ich higienicznego gromadzenia.

VI.4. Jakość zdrowotna środków spożywczych

Zgodnie z urzędowym planem poboru na 2023 r. zostało zaplanowanych 139 próbek – wszystkie próbki zostały pobrane. Ponadto dodatkowo w związku z podejrzeniem zatrucia

pokarmowego, pobrano 9 próbek kontrolnych posiłków żywności oraz 5 wymazów sanitarnych ze sprzętu produkcyjnego. Ogółem więc pobrano 153 próby, w tym:

- 108 próbek środków spożywczych do badań mikrobiologicznych,
- 39 próbek środków spożywczych do badań chemicznych,
- 6 próbek materiałów przeznaczonych do kontaktu z żywnością.

Nie odnotowano żadnej kwestionowanej próbki.

VI.5. Nadzór nad materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością.

Jakość zdrowotna przedmiotów użytku

W 2023 r. pod nadzorem znajdowało się 9 obiektów zajmujących się produkcją lub obrotem przedmiotami użytku do kontaktu z żywnością. Były to 4 zakłady produkujące materiały do kontaktu z żywnością takie jak torebki papierowe, pojemniki gastronomiczne, opakowania kartonowe oraz 5 obiektów obrotu tymi materiałami. W ramach urzędowej kontroli pobrano również 6 próbek wyrobów do kontaktu z żywnością – wyroby ceramiczne, szklane oraz melaminowe. Próbki nie zostały zakwestionowane.

VI.6. Nadzór nad suplementami diety

Na terenie powiatu funkcjonuje 2 zatwierdzonych producentów suplementów diety. Jeden podmiot zajmuje się konfekcjonowaniem i produkcją suplementów na zlecenia firm zewnętrznych. Drugi zakład zajmuje się usługowym mieszaniami suplementów z mieszanek wieloskładnikowych suchych. Jest to działalność dodatkowa i stanowi niewielki udział w całkowitej, pozostałej działalności zakładu. W zakładach tych przeprowadzono kontrole w oparciu o arkusze oceny stanu sanitarnego – nie wykazano niezgodności. W ramach sprawowanego nadzoru nad suplementami diety i żywnością specjalnego przeznaczenia poddano ocenie znakowanie 9 partii suplementów diety i 2 partie środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego. Ocenione partie nie wykazały nieprawidłowości. Ponadto prowadzono nadzór nad sprzedażą internetową prowadzoną przez 4 zarejestrowanych przedsiębiorców na terenie powiatu. Dokonano oceny informacji przekazanych w ofertach handlowych na stronach internetowych – nie wykazano nieprawidłowości.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Jarocinie wydał decyzję administracyjną dotyczącą niewłaściwej oferty sprzedaży suplementu diety na stronie internetowej, która przypisywała właściwości zapobiegania chorobom lub leczenia chorób. Przedsiębiorca podjął skuteczne działania w zakresie dostosowania informacji przekazywanych klientom do obowiązujących wymagań. W minionym roku urzędowa kontrola obejmowała również

badania suplementów diety oraz żywności specjalnego przeznaczenia. Pobrano 3 próbki suplementów diety i 3 żywności specjalnego przeznaczenia. Przeprowadzone badania laboratoryjne, jak i oceny znakowania nie wykazały nieprawidłowości.

VI.7 Nadzór nad obrotem grzybami i przetwórstwem grzybów. Zatrucia pokarmowe, w tym grzybowe

Nadzór nad grzybami, wprowadzanymi do obrotu handlowego w minionym sezonie na terenie powiatu jarocińskiego, odbywał się na targowisku w Jarocinie i wzorem lat minionych prowadził go wykwalifikowany grzyboznawca, zatrudniony przez administratora targowiska. W ramach działań profilaktycznych specjaliści zatrudnieni w PSSE udzielili 11 porad osobom prywatnym w zakresie przynależności gatunkowej grzybów. Na terenie powiatu jarocińskiego nie zarejestrowanego zakładów zajmujących się przetwórstwem grzybów. W 2023 roku nie otrzymano zgłoszeń zatruc grzybami.

W związku z podejrzeniem zatrucia pokarmowego pobrano kontrole próbki posiłków oraz wymazy sanitarne z powierzchni i sprzętu produkcyjnego. Wszystkie badania dały wyniki ujemne. W toku podjętych działań kontrolnych nie wykryto nieprawidłowości sanitarnych i nie ustalono potencjalnego źródła zakażenia.

VI.8. Ocena sposobu żywienia w zakładach żywienia zbiorowego

W 2023 r. sposób żywienia oceniono w 11 obiektach. Kierując się ogólnymi zasadami prawidłowego układania jadłospisów, w kontrolowanych obiektach żywienia zbiorowego zamkniętego nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie planowania i sporządzania jadłospisów.

VI.8.1. Żywienie w szkołach

W 2023 r. dokonano oceny 1 jadłospisu w stołówkach szkolnych. Jakościowa ocena teoretyczna poszczególnych posiłków według ogólnych zasad prawidłowego układania jadłospisów, nie wykazała nieprawidłowości. Przy planowaniu żywienia wykorzystano modelowe racje pokarmowe, co zapewniło prawidłowy udział poszczególnych grup produktów spożywczych w żywieniu.

W związku z obowiązującym tzw. rozporządzeniem „sklepikowym” podczas przeprowadzanej oceny sposobu żywienia w obiekcie, dokonano analizy w zakresie spełnienia wymagań rozporządzenia. W ocenianych jadłospisach stwierdzono prawidłowe planowanie owoców i warzyw, mleka oraz przetworów mlecznych. Podawane napoje nie były dosładzane

cukrem ani substancjami słodzącymi. Zupy oraz sosy sporządzane były z naturalnych składników, bez użycia koncentratów spożywczych.

VI.8.2. Żywnienie w przedszkolach

W 2023 r. w 5 stołówkach przedszkolnych dokonano oceny podstawowych posiłków zawartych w jadłospisie. Stwierdzono właściwe planowanie żywienia. Środki spożywcze stosowane w ramach żywienia zbiorowego dzieci spełniały wymagania dla danej grupy wiekowej, wynikające z aktualnych norm żywienia oraz Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 26 lipca 2016 r., w sprawie grup środków spożywczych przeznaczonych do sprzedaży dzieciom i młodzieży w jednostkach systemu oświaty. Posiłki były przygotowywane z naturalnych składników. Do śniadań wykorzystywano pieczywo z każdego rodzaju. W przypadku uwag wynikających głównie ze zbyt niskiej stawki żywieniowej udzielono wyjaśnień i instruktaży osobom odpowiedzialnym w trakcie kontroli. Pobrano został również posiłek obiadowy do badań w kierunku kaloryczności. Wartość energetyczna badanego posiłku mieściła się w zakresie 30-35% udziału w całodziennym zapotrzebowaniu energetycznym dla dzieci w wieku przedszkolnym. Posiłek spełniał wymagania zalecanych norm żywienia dla badanej grupy oraz spełniał wymagania Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 26 lipca 2016r. w sprawie grup środków spożywczych przeznaczonych do sprzedaży dzieciom i młodzieży w jednostkach systemu oświaty oraz wymagań, jakie muszą spełniać środki spożywcze stosowane w ramach żywienia zbiorowego dzieci i młodzieży w tych jednostkach (Dz. U. z 2016 r. poz. 1154).

VI.9. Informacja o współpracy z innymi jednostkami kontrolnymi

W ramach współpracy z jednostkami administracji państwowej przekazano władzom powiatu jarocińskiego informacje o podjętych działaniach w ramach zapewnienia bezpieczeństwa sanitarnego na terenie powiatu jarocińskiego.

W przypadkach stwierdzenia naruszenia przepisów dotyczących nieprawidłowej jakości wprowadzanych do obrotu środków spożywczych pochodzenia zwierzęcego, Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Jarocinie przekazywał stosowne informacje właściwemu miejscowemu organowi Inspekcji Weterynaryjnej. Współpraca z Inspekcją Weterynaryjną dotyczyła również przekazywania wyników badań w ramach urzędowej kontroli i monitoringu żywności pochodzenia zwierzęcego.

W ramach współpracy z Inspekcją Ochrony Roślin i Nasiennictwa skontrolowano 1 producenta pierwotnego produktów roślinnych. Wynik kontroli był niekwestionowany, próbek nie pobierano.

VI.10. Podsumowanie:

Stan sanitarno-higieniczny obiektów żywności i żywienia nadzorowanych w 2023 r. w powiecie jarocińskim utrzymany został na podobnym poziomie w stosunku do roku 2022. Na utrzymanie powyższego stanu wpływ ma w dużym stopniu modernizacja obiektów, jak również wprowadzenie systemów zapewnienia jakości. Stan sanitarno-higieniczny wykazuje zróżnicowanie w poszczególnych grupach podmiotów żywnościowych. Nieprawidłowości stwierdza się najczęściej w miejscach obrotu żywnością oraz w obiektach żywienia zbiorowego otwartego.

W celu zapewnienia właściwego poziomu bezpieczeństwa zdrowotnego żywności w dalszym ciągu będzie kontynuowany nadzór sanitarny szczególnie w zakresie:

- zachowania łańcucha chłodniczego na całej drodze od surowca do gotowego produktu wydawanego konsumentom, co ma szczególne znaczenie w przypadku środków spożywczych,
- zachowania właściwej higieny osobistej i higieny miejsca pracy,
- wdrażania i skutecznego stosowania systemów kontroli wewnętrznej w obiektach żywności i żywienia,
- kontroli producentów pierwotnych w gospodarstwach ze szczególnym uwzględnieniem owoców miękkich i warzyw.

VII. DZIAŁALNOŚĆ Z ZAKRESU OŚWIATY ZDROWOTNEJ I PROMOCJI ZDROWIA

VII.1. Działania podejmowane w 2023 r. przez Powiatową Stację Sanitarno-Epidemiologiczną w Jarocinie wynikały przede wszystkim z wytycznych Głównego Inspektoratu Sanitarnego, sytuacji epidemiologicznej oraz potrzeb środowiska lokalnego. Realizowane działania w zakresie oświaty zdrowotnej i promocji zdrowia dotyczyły następujących zagadnień:

- profilaktyki w zakresie HIV/AIDS,
- profilaktyki uzależnień od tytoniu, alkoholu i innych środków psychoaktywnych,
- profilaktyki chorób zakaźnych,
- profilaktyki szczepień ochronnych,
- profilaktyki chorób odkleszczowych,
- promowania zdrowego stylu życia w zakresie żywienia i aktywności fizycznej, higieny osobistej
- profilaktyki chorób nowotworowych.

Realizacja zagadnień problemowych

Na terenie powiatu jarocińskiego realizowane były programy edukacyjne o zasięgu ogólnopolskim - inicjowane przez Główny Inspektorat Sanitarny oraz wojewódzkim - inicjowane przez Wojewódzką Stację Sanitarno-Epidemiologiczną w Poznaniu.

VII.2. Działania, które realizowane były na terenie całego kraju, w tym także na terenie powiatu jarocińskiego:

VII.2.1. Profilaktyka HIV/AIDS - realizacja Krajowego Programu Zapobiegania Zakażeniom HIV i Zwalczenia AIDS

W ramach działań profilaktycznych ukierunkowanych na ograniczanie rozprzestrzeniania się HIV/AIDS Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Jarocinie realizowała projekt edukacji rówieśniczej „Młodzieżowi Liderzy Zdrowia - kontra HIV”, którego celem było podniesienie poziomu wiedzy na temat HIV/AIDS wśród młodzieży szkolnej oraz zachęcanie jej do przekazywania zdobytej wiedzy w dalszej edukacji rówieśniczej.

Zorganizowano 2 szkolenia z udziałem uczniów Zespołu Szkół Ponadpodstawowych nr 2 w Jarocinie i Zespołu Szkół Przyrodniczo-Biznesowych w Tarcach, łącznie dla 44 osób. Uczestnicy szkolenia wysłuchali wykładu oraz wzięli udział w warsztatach, podczas których określali stopień ryzyka zakażenia HIV, uczyli się asertywnych zachowań. Przeprowadzono ocenę wiadomości młodzieży z zakresu HIV/AIDS przez zastosowanie kwestionariusza ankiety przed i po zakończeniu szkolenia. Uczestnicy projektu otrzymują dyplom „Młodzieżowego Lidera Zdrowia” uprawniający do przekazywania wiedzy o HIV/AIDS rówieśnikom w środowisku szkolnym.

14 lutego 2023 roku w Zespole Szkół Ponadpodstawowych nr 1 w Jarocinie przeprowadzono akcję informacyjno-edukacyjną dotyczącą profilaktyki HIV/AIDS pod hasłem „**Bezpieczne Walentynki 2023**” wśród 114 uczniów. Na terenie szkoły zorganizowano punkt informacyjno-konsultacyjny z materiałami edukacyjnymi wydanymi przez Krajowe Centrum ds. AIDS. Młodzież miała możliwość uczestniczenia w projekcji filmu oraz udziału w mini konkursie wiedzy na temat HIV/AIDS. Nagrodą za prawidłowe odpowiedzi były walentynkowe kartki i serduszka ufundowane przez Powiatową Stację Sanitarno-Epidemiologiczną w Jarocinie. Punkt informacyjno-konsultacyjny cieszył się dużym zainteresowaniem ze strony uczniów. Ponadto w „Gazecie Jarocińskiej” ukazał się artykuł „Walentynki 2023. Jarociński Sanepid apeluje: "Kochajmy się, ale bezpiecznie”.

W Szkole Podstawowej nr 2 w Jarocinie przeprowadzono zajęcia edukacyjne dla uczniów klas VII, których celem było podniesienie wiedzy w zakresie zakażeń wirusem HIV i zachorowań na AIDS.

W każdą третią niedzielę maja obywa się Międzynarodowy Dzień Pamięci o Zmarłych na AIDS. Organizatorzy chcieli uczcić pamięć tych wszystkich, którzy odeszli z powodu tej choroby, zwrócić uwagę na potrzebę pomocy oraz wsparcia dla osób żyjących z HIV oraz chorych na AIDS. Informację o obchodach tego święta zamieszczono na stronie internetowej Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Jarocinie oraz w mediach społecznościowych.

Wojewódzka Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Poznaniu ogłosiła konkurs adresowany do uczniów szkół ponadpodstawowych na samodzielne zmontowanie rolki pod hasłem „Nie daj szansy AIDS”. Na etap powiatowy konkursu przesłano 3 prace z dwóch placówek - Zespołu Szkół Przyrodniczo-Biznesowych w Tarcach i Zespołu Szkół Ponadpodstawowych nr 2 w Jarocinie. Nagrody w konkursie ufundowało Starostwo Powiatowe w Jarocinie.

We współpracy ze Starostwem Powiatowym w Jarocinie zorganizowano Powiatową Olimpiadę Wiedzy o HIV/AIDS, w której wzięli udział uczniowie Liceum Ogólnokształcącego nr 1 w Jarocinie, Zespołu Szkół Przyrodniczo-Biznesowych w Tarcach i Zespołu Szkół Ponadpodstawowych nr 1 w Jarocinie.

W roku 2023 kontynuowano współpracę z dyrekcją Zespołu Szkół Przyrodniczo-Biznesowych w Tarcach w ramach organizacji konkursów szkolnych pod hasłem „**Nieśmy pomoc**” oraz „**Szkolnego Konkursu wiedzy o HIV/AIDS**” dla uczniów klas pierwszych placówki. Partnerami w organizacji olimpiady konkursów było Starostwo Powiatowe w Jarocinie.

W ramach obchodów 1 grudnia Światowego Dnia AIDS w Zespole Szkół Przyrodniczo-Biznesowych w Tarcach zorganizowano uroczyste podsumowanie etapu powiatowego konkursu na infografikę pod hasłem „**Nie daj szansy AIDS**”. Laureatom konkursu wręczono nagrody ufundowane przez Starostwo Powiatowe w Jarocinie.

Obchody Światowego Dnia AIDS zorganizowano w Zespole Szkół Przyrodniczo-Biznesowych, W ramach obchodów Światowego Dnia AIDS współpracowano z Gazetą Jarocińską, przekazano informację na temat HIV/AIDS oraz wykaz Punktów Konsultacyjno-Diagnostycznych wykonujących badania w kierunku wirusa HIV. Ponadto powyższe informacje zostały zamieszczone również na stronie internetowej i Facebooku Powiatowej Stacji Sanitarно-Epidemiologicznej w Jarocinie.

VII.2.2. Profilaktyka palenia tytoniu

W 2023 r. kontynuowano działania w ramach profilaktyki tytoniowej w oparciu o Narodowy Program Zdrowia, Europejski Kodeks Walki z Rakiem, Narodowy Program Zwalczenia Chorób Nowotworowych.

W II kwartale 2023 r. uczniowie klas V wzięli udział w konkursie „**Palić, nie palić - oto jest pytanie?**”. Zadaniem konkursowym było wykonanie lapbooka przedstawiającego wiadomości i ciekawostki na temat składu dymu tytoniowego, szkodliwości palenia tytoniu i inhalowania e-papierosów, skutków zdrowotnych i psychicznych palenia, biernego palenia i uzależnienia od nikotyny. Celem konkursu było poszerzenie wiedzy uczniów na temat negatywnych skutków używania e-papierosów, promowanie nieużywania e-papierosów, szczególnie w środowisku młodzieży szkolnej oraz kształtowanie postaw asertywnych wobec osób inhalujących e-papierosy.

Do etapu powiatowego przystąpiło 12 szkół z powiatu jarocińskiego, w etapie szkolnym wzięło udział 155 uczestników, natomiast w etapie powiatowym 12 uczniów. Fundatorem nagród dla laureatów etapu powiatowego było Starostwo Powiatowe w Jarocinie.

W ramach profilaktyki antytytoniowej zrealizowane zostały dwie interwencje nieprogramowe: **Światowy Dzień bez Tytoniu** oraz **Światowy Dzień Rzucania Palenia**. Światowy Dzień bez Tytoniu przebiegał pod hasłem „Potrzebujemy żywności, a nie tytoniu”. W ramach obchodów Światowego Dnia bez Tytoniu zorganizowano punkt informacyjno – edukacyjny i wystawę prac plastycznych uczniów szkół podstawowych i przedszkolaków z gminy Żerków w Starostwie Powiatowym w Jarocinie. Wspólnie z profilaktykami z Komendy Powiatowej Policji w Jarocinie przeprowadzono imprezę prozdrowotną na terenie Zespołu Szkół Ponadpodstawowych nr 1. Podczas tego wydarzenia zorganizowano punkt informacyjny z materiałami edukacyjnymi, przygotowano wystawy prac plastycznych uczestników konkursów, a także prowadzono badania za pomocą smokolyzera. W Gazecie Jarocińskiej ukazał się artykuł „Dziś Światowy Dzień Bez Tytoniu. W tym roku pod hasłem „Potrzebujemy żywności, a nie tytoniu”.

Światowy Dzień Rzucania Palenia obchodzimy co roku w trzeci czwartek listopada. Celem akcji jest zachęcenie palaczy do odstawienia papierosów przynajmniej na jeden dzień. Pracownik oświaty zdrowotnej i promocji zdrowia zorganizował punkt informacyjny w Szpitalu Powiatowym w Jarocinie, a także przeprowadził prelekcję dla uczniów Zespołu Szkół Przyrodniczo-Biznesowych w Tarcach. W wydaniu internetowym „Gazety Jarocińskiej” opublikowano artykuł na temat szkodliwości palenia.

Realizowano projekt edukacyjny w zakresie edukacji antynikotynowej **„Młodzieżowi Liderzy Zdrowia - kontra tytoń”** wśród 25 uczniów klas VII i VIII Szkoły Podstawowej w Cielczy. W części teoretycznej młodzież dowiedziała się, jakie choroby wywołuje palenie tytoniu, poznała skład dymu tytoniowego i jego wpływ na organizm ludzki, zapoznana została również z cyklem uzależnienia od nikotyny oraz pojęciem biernego palenia. Podczas zajęć warsztatowych uczniowie wspólnie opracowywali definicję uzależnienia, dyskutowali o przyczynach palenia tytoniu, uczyli się umiejętności asertywnego zachowania, obliczali koszty związane z paleniem tytoniu, przygotowywali projekty kampanii antynikotynowych.

W 2023 r. kontynuowano realizację programu edukacyjnego o tematyce antytytoniowej **„Czyste Powietrze Wokół Nas”** skierowanego do dzieci 5-6 letnich i ich rodziców oraz programu **„Bieg po zdrowie”** skierowanego do uczniów klas IV szkół podstawowych i ich rodziców.

***Program edukacyjny „Czyste Powietrze Wokół Nas”**, którego głównym celem jest wzrost kompetencji rodziców w zakresie ochrony dzieci przed ekspozycją na dym tytoniowy oraz zwiększenie umiejętności dzieci w zakresie radzenia sobie w sytuacjach, gdy przebywają w zadymionych pomieszczeniach lub w otoczeniu dorosłych palących tytoń.

Programem objęto 687 dzieci 5-6 letnich z 24 placówek przedszkolnych oraz 215 rodziców.

Kadra pedagogiczna realizująca program otrzymała pomoce dydaktyczne służące do przeprowadzania zajęć edukacyjnych z dziećmi.

Zorganizowano gminny konkurs plastyczny – „Czyste powietrze wokół nas”, którego współorganizatorami byli: Publiczne Przedszkole w Żerkowie, Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Jarocinie oraz Burmistrz Miasta i Gminy Żerków. Na konkurs wpłynęły 22 prace z 5 przedszkoli terenu gminy Żerków.

***Program edukacyjny „Bieg po zdrowie”**, którego celem jest zwiększenie wiedzy i umiejętności uczniów na temat zdrowia w kontekście szkodliwości palenia papierosów i używania e-papierosów. Program podaje zmianę postrzegania, co jest normą w społeczeństwie. Zmiana norm społecznych może wpłynąć na obecnych i potencjalnych przyszłych palaczy poprzez sprawienie, że wyroby tytoniowe będą mniej pożądane, mniej akceptowalne i mniej dostępne. Program angażuje również środowisko domowe uczniów.

Realizatorzy programu – kadra pedagogiczna została przygotowana do realizacji programu. Piąta edycja programu antytytoniowej edukacji zdrowotnej realizowana była w 23 szkołach podstawowych na terenie powiatu jarocińskiego. Programem objętych zostało 604 uczniów klas IV oraz 519 rodziców.

***Program edukacyjny „Ars, czyli jak dbać o miłość?”**

W roku 2023 realizowano program edukacyjny **„ARS, czyli jak dbać o miłość?”** dotyczący profilaktyki używania substancji psychoaktywnych (alkohol, tytoń, narkotyki, dopalacze) - adresowany jest do młodzieży w wieku 15-19 lat. Do realizacji programu mogą przystąpić szkoły lub inne miejsca zrzeszające młodzież. Struktura programu oparta jest na 3 częściach. Pierwsza część programu „Życie i dobre zdrowie podstawowym warunkiem ludzkiej miłości”, której najważniejszą tezą jest to, że substancje psychoaktywne oszukują, nie dają tego, co obiecują. Druga część programu „Czy używanie substancji psychoaktywnych może popsuć ludzką miłość?”, której głównym celem jest pokazanie strat, jakie substancje psychoaktywne mogą spowodować w zakresie więzi między mężczyzną a kobietą. Trzecia część programu „Substancje psychoaktywne a zdrowie prokreacyjne”

porusza problematykę zdrowia w aspekcie wpływu obecnych wyborów życiowych - stylu życia na zdrowie ich przyszłego potomstwa. Realizatorzy programu: szkolna służba zdrowia i kadra pedagogiczna wyposażeni zostali w materiały edukacyjne dla uczniów oraz ich rodziców. Programem objęto 332 uczniów z 3 szkół ponadpodstawowych na terenie powiatu jarocińskiego.

VII.2.3. Promocja zdrowego stylu życia w zakresie zdrowego żywienia i aktywności fizycznej – Trzymaj Formę!

W roku 2023 kontynuowana była realizacja programu „Trzymaj Formę!” zainicjowanego przez Główny Inspektorat Sanitarny we współpracy ze Stowarzyszeniem „Polska Federacja Producentów Żywności”, którego celem jest edukacja

w zakresie trwałego kształtowania prozdrowotnych nawyków wśród młodzieży szkolnej oraz ich rodziców poprzez promocję zasad aktywnego stylu życia i zbilansowanej diety.

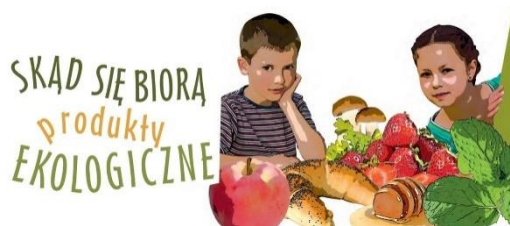
Program realizowany był w 27 placówkach wśród 1699 uczniów. Szkoły realizujące program otrzymały materiały edukacyjne i pomoce dydaktyczne do prowadzenia zajęć z uczniami.

W ramach realizacji programu w Szkole Podstawowej nr 2 w Jarocinie zorganizowany został festyn zdrowia pod hasłem „Królewski Piknik z Jadwigą”, w Szkole Podstawowej nr 3 przeprowadzono konkurs „Dbam o zdrowie – umiem pomóc”.

Dodatkową inicjatywą towarzyszącą Ogólnopolskiemu Programowi Edukacyjnemu „Trzymaj Formę!” jest konkurs organizowany przez Główny Inspektorat Sanitarny, Polską Federację Producentów Żywności Związek Pracodawców oraz Wojewódzkie Stacje Sanitarno-Epidemiologiczne. Konkurs adresowany jest do uczniów klas VI, VII i VIII szkół podstawowych zainteresowanych zdobyciem i pogłębianiem wiedzy z zakresu zdrowego stylu życia w szczególności uwzględniającej tematykę zbilansowanej diety i aktywności fizycznej. W etapie szkolnym w konkursie z terenu powiatu jarocińskiego udział wzięło 86 uczniów z 15 placówek, do kolejnego etapu przeszło 3 uczniów, natomiast w etapie finałowym, który odbył się na Stadionie Narodowym w Warszawie wziął udział uczeń Szkoły Podstawowej w Żerkowie – Oskar Kuźmik, zajmując III miejsce.

***Program edukacyjny „Skąd się biorą produkty ekologiczne?”**

W roku 2023 kontynuowano realizację programu „Skąd się biorą produkty ekologiczne?” opracowanego wspólnie przez Główny Inspektorat Sanitarny i Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi, skierowanego do dzieci w wieku przedszkolnym

(5-6 letnich) oraz ich rodziców i opiekunów. Celem programu jest zwrócenie uwagi rodziców i opiekunów na zwiększanie świadomości i wiedzy na temat rolnictwa ekologicznego oraz budowanie właściwych nawyków żywieniowych od najmłodszych lat.

Główne założenia programu to: zrozumienie czym jest rolnictwo i produkty ekologiczne, kształtowanie umiejętności wyboru produktów ekologicznych, propagowanie zdrowego stylu życia, zwiększanie wiedzy i świadomości przedszkolaków o nawykach higieniczno-zdrowotnych.

W ramach programu opracowane zostały materiały i pomoce programowe: broszura wspólna dla dzieci i ich rodziców, informacja o Programie dla dyrektorów/nauczycieli, prezentacja multimedialna dotycząca realizacji Programu dla kadry przedszkolnej.

W roku szkolnym 2022/2023 programem objęto 512 dzieci oraz 98 rodziców w 18 przedszkolach.

Na terenie powiatu jarocińskiego z inicjatywy Publicznego Przedszkola w Żerkowie został zorganizowany konkurs powiatowy "Mały EKOLOG 2023", w którym wzięło udział 28 sześciolatek z 14 przedszkoli. Współorganizatorami konkursu byli: Nadleśnictwo w Jarocinie, Burmistrz Miasta i Gminy Żerków, Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Jarocinie, a patronat honorowy objęło Starostwo Powiatowe w Jarocinie.

Z kolei Wojewódzka Stacja Sanitarno- Epidemiologiczna ogłosiła konkurs pt. "EKO jest lepsze" dla placówek realizujących program. Na terenie powiatu jarocińskiego do konkursu przystąpiły 4 przedszkola. Pozyskano sponsora nagród - Wielkopolską Izbę Rolniczą, która ufundowała nagrody dla przedszkolaków.

VII.3. Zagadnienia problemowe zainicjowane przez Wojewódzką Stację Sanitarno - Epidemiologiczną w Poznaniu i Powiatową Stację Sanitarno-Epidemiologiczną w Jarocinie:

VII.3.1. Program edukacyjny "Mamo, Tato- co Wy na to?"

W roku 2023 kontynuowano realizację programu edukacyjnego pod tytułem „Mamo, Tato – co Wy na to?” skierowanego do dzieci w wieku przedszkolnym (5-6 letnich) oraz ich rodziców i opiekunów, opracowanego przez pracowników Oddziału Oświaty Zdrowotnej i Promocji Zdrowia Wojewódzkiej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Poznaniu. W ramach programu opracowane zostały materiały i pomoce programowe: broszura wspólna dla dzieci i ich rodziców biorących udział w Programie.

Głównym celem programu jest zwrócenie uwagi rodziców i opiekunów na specyfikę rozwoju dzieci, istotę zmian fizycznych i psychicznych, których doświadczają, ze szczególnym naciskiem na ich potrzeby, słabości, kryzysy.

Kadra pedagogiczna przygotowana została do realizacji programu podczas szkolenia i indywidualnych spotkań z koordynatorem powiatowym – pracownikiem oświaty zdrowotnej i promocji zdrowia Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Jarocinie. Programem objęto 926 dzieci 5-6 letnich oraz 1014 rodziców w 30 placówkach nauczania i wychowania.

VII.3.2. Program edukacyjny „Wybierz życie – pierwszy krok”

W roku szkolnym 2022/2023 kontynuowano realizację programu edukacyjnego „Wybierz życie - pierwszy krok”, którego celem jest zwiększenie poziomu wiedzy młodzieży oraz ich rodziców na temat profilaktyki raka szyjki macicy i roli wirusa HPV (wirusa brodawczaka ludzkiego) w jego powstawaniu. Realizatorami programu były pielęgniarki środowiska szkolnego, które przygotowane zostały do prowadzenia zajęć z uczniami oraz zostały wyposażone w materiały edukacyjne dla młodzieży i rodziców. Edukacją objęto 1379 uczniów klas pierwszych we wszystkich szkołach ponadpodstawowych oraz w Młodzieżowym Ośrodku Wychowawczym w Cerekwicy Nowej.

VII.3.3. Program profilaktyki czerniaka „Znamię! Znam je?”

W roku szkolnym 2022/2023 rozpoczęto realizację programu „Znamię! Znam je?” we współpracy z Fundacją Gwiazda Nadziei, którego celem jest zwiększenie świadomości

młodzieży na temat czerniaka, zachęcenie do regularnego badania skóry oraz przestrzegania podstawowych zasad ochrony przez czerniakiem. Program został zrealizowany w 4 szkołach ponadpodstawowych oraz jednej placówce opiekuńczo-wychowawczej na terenie powiatu jarocińskiego wśród 419 uczniów. Cieszył się dużym zainteresowaniem młodzieży, zwiększył świadomość na temat ryzyka nadmiernej ekspozycji na słońce.

VII.3.4. Projekt edukacyjny „Co kryją Twoje piersi?”

Państwowa Inspekcja Sanitarna województwa wielkopolskiego w marcu 2023 roku rozpoczęła realizację projektu edukacyjnego dotyczącego profilaktyki raka piersi pt.: „Co kryją Twoje piersi?”. Celem projektu jest szybsze

wykrywanie nowotworów piersi wśród mieszkańców województwa wielkopolskiego poprzez: dostarczenie wiedzy na temat profilaktyki raka piersi (prewencji oraz badań przesiewowych), motywowanie kobiet do regularnego poddawania się badaniom profilaktycznym przez całe życie, a także dostarczenie informacji o świadczeniodawcach wykonujących w/w badania na terenie woj. wielkopolskiego.

Przeprowadzono 7 szkoleń dla kół gospodyń wiejskich, emerytów, rencistów, pracowników i podopiecznych środowiskowego Domu Pomocy Społecznej w Dobieszczyźnie, a także uczniów szkół ponadpodstawowych. Ponadto akcje dotyczące profilaktyki nowotworów piersi były prowadzone również podczas festynów i pikników.

VII.3.5. Akcja informacyjna „Mały kleszcz – duży problem?”

W 2023 r. kontynuowano prowadzenie akcji informacyjno-edukacyjnej „Mały kleszcz – duży problem?”. Działania w zakresie profilaktyki chorób odkleszczowych były prowadzone wśród dzieci przedszkolnych, uczniów szkół podstawowych i ponadpodstawowych, a także wśród działkowców,

emerytów, rencistów, członków organizacji. Przeprowadzono akcje profilaktyczne, szkolenia, zajęcia edukacyjne i warsztaty. Kampania dotycząca chorób odkleszczowych była prowadzona również w mediach społecznościowych, na stronie internetowej PSSE w Jarocinie oraz w lokalnej prasie.

VII.3.5. Projekt edukacyjny „Mam zdrowe zęby!”

W kwietniu 2023 r. w województwie wielkopolskim wdrożono projekt edukacyjnego w zakresie poprawnej higieny jamy ustnej wśród dzieci pt.: „Mam zdrowe zęby!”. Projekt był realizowany w 11 placówkach dla 150 uczniów klas I-III oraz 236 przedszkolaków. Cieszył się dużym zainteresowaniem zarówno ze strony dzieci, jak i kadry pedagogicznej oraz szkolnej służby medycznej. Uczniowie chętnie brali udział w zajęciach, odpowiadali na pytania z Quizu, a także wypełniali miesięczne kalendarze mycia zębów, które często przynosili do szkoły po uzupełnieniu. Projekt „Mam zdrowe zęby” wpisuje się w szkolny program profilaktyczny, a materiały graficzne i modele szczęki wzbogacają jego realizację. Dzieci i rodzice wysoko oceniają broszury dla dzieci, które zawierają ważne wskazówki dotyczące prawidłowej higieny jamy ustnej.

VII 4. Inne działania:

VII.4.1. Kampania informacyjna „Wybieraj zdrową żywność”

W roku 2021 Europejski Urząd ds. Bezpieczeństwa Żywności (EFSA) rozpoczął kampanię informacyjną „Wybieraj Bezpieczną Żywność” #EUChooseSafeFood, której celem jest uświadomienie

konsumentom jak istotną rolę w zapewnieniu bezpieczeństwa żywności odgrywa nauka. W bieżącym roku wspólnie z pracownikiem higieny żywności i żywienia kontynuowano działania kampanijne skierowane do rodziców dzieci szkolnych i przedszkolnych, a także do ogółu społeczeństwa podczas festynów i pikników. Ponadto prowadzono kampanie na stronie internetowej PSSE oraz w mediach społecznościowych.

VII.4.2. Profilaktyka nowotworów skóry – W ramach „Ogólnopolskiego programu profilaktyki nowotworów i edukacji społeczeństwa w makroregionie zachodnim „ABCDE samokontroli znamion” Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna prowadziła działania edukacyjne na temat zdrowotnych skutków promieniowania, a także profilaktyki nowotworów skóry. Działania profilaktyczne były prowadzone podczas festynów i pikników, zorganizowano pogadankę dla działkowców, a także prowadzono dystrybucję materiałów edukacyjnych do placówek medycznych i instytucji współpracujących. Edukacją objęto ogół społeczeństwa z terenu powiatu jarocińskiego poprzez prowadzenie kampanii edukacyjnej

w mediach społecznościowych, na stronie internetowej, a także dzięki współpracy z lokalnymi mediami.

VII.4.3. Profilaktyka wszawicy – Podejmowano działania mające na celu ograniczenie rozprzestrzeniania się wszawicy wśród dzieci i uczniów uczęszczających do placówek nauczania i wychowania. Prowadzono dystrybucję materiałów edukacyjnych opracowanych przez Główny Inspektorat Sanitarny, przeprowadzono pogadankę dla rodziców dzieci 5 i 6- letnich w Publicznym Przedszkolu w Żerkowie. Kampania profilaktyczna prowadzona była również w mediach społecznościowych, na stronie internetowej, a także w internetowym wydaniu „Gazety Jarocińskiej”.

VII.4.4. Profilaktyka wad postawy przy nadmiernym obciążeniu tornistra

W placówkach edukacyjnych, w których przeprowadzone zostały oceny obciążenia ucznia ciężarem tornistrów szkolnych, prowadzono zajęcia edukacyjne, pogadanki i instruktaże prawidłowego pakowania tornistrów, których celem było zwiększenie świadomości uczniów na temat skutków zdrowotnych nadmiernego obciążenia. Wśród uczniów klas I-III w Szkole Podstawowej w Górze przeprowadzono międzyklasowy konkurs plastyczny pt. „Lekki tornister”. Uczniowie otrzymali nagrody ufundowane przez PSSE w Jarocinie.

VII.4.5. Promocja szczepień ochronnych i Europejski Tydzień Szczepień

Podjęte zostały działania w zakresie podniesienia poziomu wiedzy i świadomości lokalnego społeczeństwa na temat korzyści wynikających ze szczepień ochronnych. Zorganizowano akcję profilaktyczną „Europejski Tydzień Szczepień”. Przeprowadzono spotkania edukacyjne dla przedszkolaków i uczniów szkół podstawowych. Uczniowie trzech szkół ponadpodstawowych wzięli udział w konkursie na ulotkę graficzną promującą szczepienia ochronne ogłoszonym przez Powiatową Stację Sanitarno-Epidemiologiczną w Jarocinie. Przesłane prace konkursowe zostały zamieszczone w mediach społecznościowych, a także wyeksponowane na terenie PSSE.

VII.4.6. Europejski Dzień Wiedzy o Antybiotykach, Światowy Tydzień Wiedzy o Antybiotykach

Prowadzono działania edukacyjno – informacyjne związane z Europejskim Dniem Wiedzy o Antybiotykach i Światowym Tygodniem Wiedzy o Antybiotykach propagujące wiedzę na temat odpowiedzialnego stosowania antybiotyków i problemu

antybiotykooporności. Na terenie Muzeum Regionalnego w Jarocinie zorganizowano wystawę plakatów Narodowego Instytutu Leków, a także przekazano informacje do placówek edukacyjnych, mediów społecznościowych i lokalnej prasy.

VII.4.7. Profilaktyka spożywania napojów energetyzujących

W roku 2023 podjęto działania mające na celu ograniczenia spożywania napojów energetyzujących. Temat szkodliwości tzw. „Energetyków” był przedmiotem spotkań z młodzieżą w starszych klasach szkół podstawowych, szkołach ponadpodstawowych oraz podczas festynów i pikników. Ponadto pracownicy oświaty zdrowotnej i promocji zdrowia oraz higieny pracy wzięli udział w konferencji profilaktycznej „Z młodzieżą o młodzieży STREETWORKING JAROCIN” organizowanej przez Bibliotekę Publiczną Miasta i Gminy Jarocin, w trakcie której poruszano problem uzależnienia od napojów energetyzujących. W Szkole Podstawowej w Kotlinie, na zaproszenie pedagoga szkolnego, przeprowadzono spotkanie profilaktyczne z uczniami klas VI i VII.

VII.4.7. Bezpieczeństwo dzieci podczas wypoczynku

Podczas ferii zimowych i wakacji letnich podjęto działania edukacyjne dotyczące bezpiecznego wypoczynku, profilaktyki zdrowego żywienia i aktywności fizycznej, higieny osobistej, profilaktyki chorób odkleszczowych, profilaktyki uzależnień, a także profilaktyki chorób nowotworowych i sposobów ochrony skóry przed słońcem i nadmiernym promieniowaniem UV. Łącznie przeprowadzono 12 działań edukacyjnych wśród 522 uczestników zorganizowanego wypoczynku i ich opiekunów. Przeprowadzono pogadanki, zajęcia edukacyjne, konkursy plastyczne, konkursy wiedzy, a także instruktaże prawidłowego mycia zębów, rąk i usuwania kleszczy. Do punktu medycznego znajdującego się na terenie Jarocin Festiwal przekazano materiały edukacyjne na temat chorób przenoszonych drogą płciową i profilaktyki uzależnień.

VII.4.8 Podsumowanie:

1. Pracownik Stanowiska Pracy do Spraw Oświaty Zdrowotnej i Promocji Zdrowia Powiatowej Stacji Sanitarно-Epidemiologicznej w Jarocinie przeprowadza systematycznie monitoring i ocenę poszczególnych edycji w/w przedsięwzięć prozdrowotnych.
2. W 2023 r. przeprowadzono 50 wizytacji placówek nauczania i wychowania, sporządzono 103 oceny realizacji programów edukacyjnych w zakresie promocji zdrowia.

3. W związku z podejmowanymi działaniami oświatowo-zdrowotnymi zorganizowano 27 szkoleń dla 327 uczestników oraz 27 narad dla 35 osób.
4. Pracownik Stanowiska Pracy do Spraw Oświaty Zdrowotnej i Promocji Zdrowia Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Jarocinie w roku 2023 uczestniczył w szkoleniach związanych z realizacją programów i projektów edukacyjnych związanych z profilaktyką chorób nowotworowych piersi, nowotworów skóry, raka szyjki macicy, których organizatorami była Fundacja Gwiazda Nadziei oraz Wojewódzka Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Poznaniu. Ponadto w związku z realizacją Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój „POWER” pracownik oświaty zdrowotnej i promocji zdrowia wziął udział w dwudniowych warsztatach w zakresie profilaktyki chorób zakaźnych, w tym szczepień ochronnych oraz zdrowego stylu życia. W celu podniesienia kwalifikacji zawodowych z zakresu HIV/AIDS/STIs uczestniczył również w szkoleniu organizowanym przez Krajowe Centrum ds. AIDS we współpracy z Centrum Rozwiązywania Problemów Społecznych.

VIII. ZAPOBIEGAWCZY NADZÓR SANITARNY

VIII.1. Do głównych zadań zapobiegawczego nadzoru sanitarnego w 2023 roku należało:

- a) uzgadnianie dokumentacji projektowej pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych dotyczących budowy oraz zmiany sposobu użytkowania obiektów budowlanych,
- b) opiniowanie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego,
- c) uczestniczenie w dopuszczeniu do użytkowania obiektów budowlanych,
- d) kontrolowanie obiektów w trakcie realizacji oraz przeprowadzanie wizji lokalnych,
- e) wydanie opinii przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach,
- f) wydawanie opinii co do potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, a w przypadku stwierdzenia takiej potrzeby - co do zakresu raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko,
- g) uzgadnianie projektów decyzji o warunkach zabudowy oraz decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego.

VIII.2. W 2023 roku:

- a) uzgodniono pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych 29 dokumentacji projektowych, w tym:
 - pozytywnie bez zastrzeżeń - 26,
 - pozytywnie z zastrzeżeniami - 3,
 - negatywnie - 0,
- b) wzięto udział w 23 odbiorach, z czego 2 dotyczyły zakładów żywności i żywienia. Odbierane obiekty wykonane zostały w oparciu o projekty budowlane w 13 przypadkach zaopiniowane przez rzeczoznawcę oraz w 7 przypadkach przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Jarocinie. W 3 przypadkach projekty nie posiadały uzgodnień pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych. Nie stwierdzono rażących naruszeń przepisów w projektach zaopiniowanych przez rzeczoznawców ds. sanitarno-higienicznych.

Do najczęściej zauważanych usterek w trakcie odbiorów można zaliczyć:

- brak wentylacji lub jej wadliwe bądź złe wykonanie,
- rozbieżności w stosunku do dokumentacji,
- zbyt mała ilość punktów zaopatrzenia w wodę,
- zmiany w technologii.

- c) Wydano 10 opinii przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. Opinie dotyczyły w 7 przypadkach budowy lub rozbudowy obiektów przeznaczonych do chowu zwierząt, w jednym przypadku budowy elektrociepłowni, osiedla budynków mieszkalnych oraz rozbudowy wytwórni mas bitumicznych.
- d) zaopiniowano:
- 2 projekty miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego,
 - 6 zakresów i stopni szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko
 - zaopiniowano 1 projekt studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego.
- e) wydano 30 opinii co do potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, a w przypadku stwierdzenia takiej potrzeby - co do zakresu raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko. W 20 przypadkach odstąpiono od przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko.
- f) wydano opinie sanitarne i sporządzono informacje:
- opinie o imprezach masowych - 6,
 - opinie o regulaminie utrzymania czystości i porządku w gminie - 5,
 - oceny materiałów do kontaktu z wodą - 2,
 - informacje dot. zawiadomienia o zakończeniu budowy - 4,
 - uzgodnienia projektów decyzji o warunkach zabudowy lub lokalizacji inwestycji celu publicznego - 47,
 - informacje w zakresie wymagań higieniczno – sanitarnych dla gabinetów fryzjerskich i kosmetycznych - 1,
 - o pomieszczeniach przeznaczonych na punkt apteczny - 1,
 - o schronisku młodzieżowym - 1,
 - pismo interwencyjne dot. imprezy masowej - 1.

IX. DZIAŁALNOŚĆ LABORATORIUM MIKROBIOLOGII I PARAZYTOLOGII

Laboratorium Mikrobiologii i Parazytologii do 31.12.2023 r. wykonało 12845 analiz mikrobiologicznych i parazytologicznych.

W kierunku badań zakażeń pałeczkami Salmonella i Shigella przeprowadzono 11909 analiz, z czego 621 wykonano w ramach nadzoru epidemiologicznego, również dla Powiatowej Stacji Sanitarnej-Epidemiologicznej w Środzie Wielkopolskiej.

W laboratorium wykonywane są także badania testów mikrobiologicznej skuteczności sterylizacji sporali oraz badania parazytologiczne dla klientów indywidualnych. W/w badania przeprowadzono w ilości 851 analiz.

Laboratorium Mikrobiologii i Parazytologii funkcjonujące w Powiatowej Stacji Sanitarnej-Epidemiologicznej w Jarocinie posiada certyfikat akredytacji nr AB 1209 Polskiego Centrum Akredytacji od 2010 r., który potwierdza wysoką jakość badań, rzetelność i wiarygodność wyników oraz wysokie kompetencje personelu laboratorium, jak również wyniki uzyskiwane w badaniach biegłości.

Szczegółowy zakres badań akredytowanych znajduje się w aktualnym wydaniu zakresu akredytacji wydanie nr 14 z dnia 12 maja 2023 r., dostępnym w siedzibie Laboratorium oraz na stronie internetowej Polskiego Centrum Akredytacji.

W dniu 31 marca 2023 r. w laboratorium przeprowadzony został audit w ramach nadzoru przez Polskie Centrum Akredytacji. Na podstawie pozytywnej oceny, potwierdzającej funkcjonowanie wdrożonego systemu zarządzania w oparciu o normę PN-EN ISO/IEC 17025:2018-02 oraz kompetencje techniczne do wykonywanych badań zawartych w zakresie akredytacji, laboratorium utrzymało akredytację.

ZAKOŃCZENIE

W 2023 r. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Jarocinie wraz z Powiatową Stacją Sanitarno-Epidemiologiczną realizował zadania związane ze sprawowaniem zapobiegawczego i bieżącego nadzoru sanitarnego, prowadzeniem działalności zapobiegawczej i przeciwepidemicznej oraz oświatowo-zdrowotnej.

Pod nadzorem Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Jarocinie były 1422 obiekty. Przeprowadzono 1334 kontrole i wizytacje. Wydano ogółem 511 decyzji (w tym 292 decyzje merytoryczne, 219 decyzji płatniczych) oraz 50 postanowień. Nałożono 11 mandatów karnych na kwotę 3600 zł. Nie nałożono kar pieniężnych. W ramach nadzoru wykonano ogółem 3331 badań (8201 oznaczeń fizycznych, 21 oznaczeń chemicznych oraz 1246 oznaczeń mikrobiologicznych).

Opracowano w Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Jarocinie.